

Son Tedbirler Karşısında

Roma Gazeteleri Müttefikleri Tehdit Ediyorlar

Amerika, Mussolini'nin Teminatına Raâmen.
Vaziyeti Kararsız Addediyor

İskenderiye, 5 (A.A.) — Fransız - İngiliz filoları kumandanlar ile Mısır resmi makamatı arasında ziyaretler teati edilmiştir. Mısır makamatı, kumandanlara hararetili bir tarzda kabul göstermişlerdir. Hava tehlikesine karşı müdafaa ekzersizleri büyük bir muvaffakiyetle cereyan etmiştir.

Welles'in yeni beyanati

Vaşington 5 (A.A.) — Matbuat müessillerine beyanatta bulunan Sumner Welles, Avrupa harbinin yakında başka muntakalara da yayılmak istidatını gösterip göstermediğini soran bir gazeteciye bu husustaki fikrini söylemekten imtina etmiştir. Sabah alınan telgrafların vaziyeti dünkünden daha başka bir şekilde gösterip göstermediği suali karşısında kalan Sumner Welles, cevap vermekte tereddüt etmiş, fakat vaziyetin henüz pek kararsız olduğunu ilâve etmiştir.

Mussolini tarafından Phillips'e verildiği iddia edilen teminatın serdedilen bu mütalâa, bu teminatın Amerika hükümetinin Mussolini'nin sulhüciyane tarzı hareketine inanmaktan uzak olduğuna dair elde edilen ilk resmi delildir.

"Vaşington,, hareketi
geri kaldı

Nevyork, 5 (A.A.) — Amerika bandırallı Vaşington vapurunun İtalyaya hareketi iki saatten fazla müddet tehir edilmiştir. Bunun sebebi, Vaşingtondan gelmiş olan aynı vapur kumpanyası memurlarının mühim olduğunu beyan ettikleri üç posta çantasının vapura yetistirilebilmesidir. Vapurun kaptanı Manning, seyahat esnasında muhasamat sahası genişlediği takdirde takip edilecek hattı hareket hakkında mahrem emirler aldığını söylemiştir. Vapurda 74 ü Amerika tebaası olmak üzere 227 yolcu vardır.

İtalyan matbuatına göre

Roma, 5 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor: İtalyan matbuatı, İngiliz harp gemilerinin Akdenizde tecemmünü, propaganda tedbiri olarak tavsif etmektedir. Popolo Di Roma gazetesi, bu manevranın İtalyayı korkutmayacağını, fakat İtalyanın Büyük Britanyayı bu tecemmü ka-

(Sonu, Sa. 6. Sü. 5)

Başvekil
Tetkiklerini
Bitirerek
Dün Sabah
Ankaraya
Avdet Etti

Asılsız Şayialar Yunan Hududu Boyunca Tahşidat Yaptığımıza Dair Haberler Yalandır

Bilâkis Terhis Vakti Gelen Efrat Derhal Terhis Edilmektedir

Alman Ajansına Göre, İngilterenin Ankara
Sefiri, Müttefik Kıtaatın Bulgaristardan
Geçirilmesi İçin Sondajlar Yapıyormuş!

Sofya, 5 (A.A.) — D. N. B. Bildiriyor: Yunan hududunda Türkler tarafından yapılmakta olan mühim tahşidat, Bulgar hükümet merkezinde şiddetli bir endişe uyandırmıştır. Siyasî mahafil, Türkiye tarafından ithihaz edilmiş olan askeri tedbirlerin çok ciddi bir hâdise teşkil eylediğini söylemekte ve Bulgaristanın bu yolda bir hareketi icap ettirecek hiçbir tahrikte bulunmuş olduğunu ileri sürmektedir. Türk askeri hareketleri, şüphe yok ki, Şarkî Akdenizdeki İngiliz faaliyeti ile alakadardır.

Sofyada, Türkiye tarafından itti-haz edilmiş olan askeri tedbirlerin İngiliz hükümeti tarafından ilham edilmiş bulunduğu zannedilmektedir.

Havas da aynı haberi veriyor

Sofya, 5 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Yunan hududunda Türkler tarafından yapılmakta olan mühim tahşidat, Bulgar hükümet merkezinde bazı endişeler uyandırmıştır. Sofya siyasî mahfilleri, Türkiye'nin ithihaz ettiği askeri tedbirlerin, Bulgaristanın hattı hareketinin bunları katiben haklı gösterecek bir mahiyet göstermemesi sebebiyle, ehemmiyetsiz telâkki olunamayacağını söylemektedir. Bu tahşitler, her halde Şarkî Akdenizdeki İngiliz faaliyeti ile alakadardır ve bir İngiliz talebi üzerine alındığı sanılmaktadır.

Anadolu Ajansının notu:

Havas ve D. N. B. Ajanslarının vermiş oldukları bu havadis, baştan aşağı uydurmadır. Bilâkis terhis vakti gelen efrat, tehir olunmaksızın, muntazaman terhis edilmektedir.

BULGARİSTANDA

İngiliz elçisinin temasları

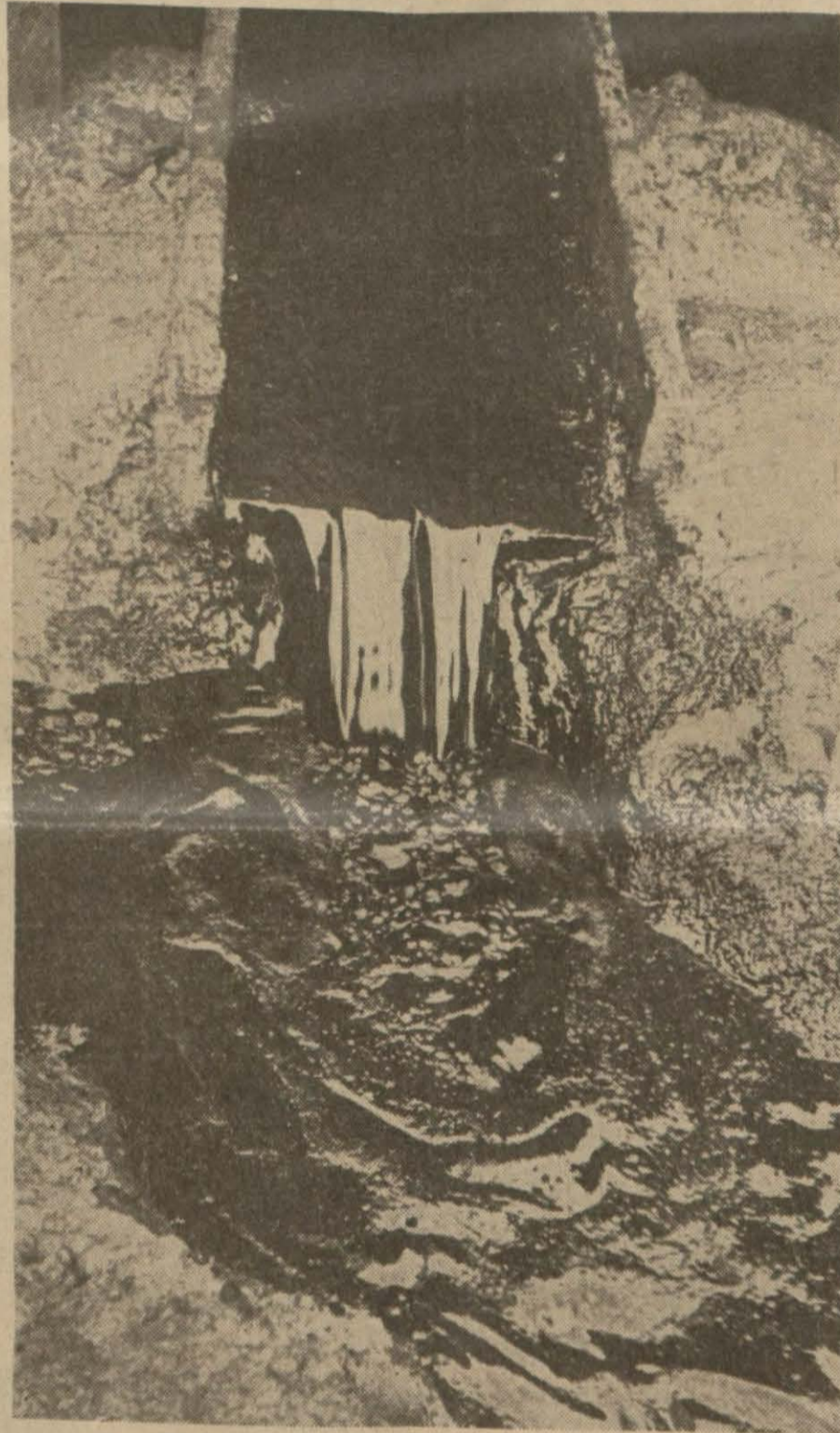
Sofya, 5 (Hususî) — İngilterenin Ankara büyük elçisi, Bulgar ricali ile temaslarına devam etmektedir. Sefir şerefine verilen ziyafette Bulgar Başvekilî ve Hariciye Nazırı ile Bulgar Müdafaa Nazırı ve Balkan sefirleri de hazır bulunmuşlardır. Büyük elçinin, buradaki ikametî bir iki gün daha uzayacaktır.

Diğer taraftan D. N. B. ajansı bu (Sonu, Sa. 6. Sü. 5)

Ankara'ca G. Birliği
Altınordu Yendi

Millî küme maçlarına dün Ankarada devam edilmiştir. Gençlerbirliği Altınordu'yu 5 - 0 yenmiştir. Muhafızgücü ile Altay berabere kalmışlardır. Demirspor şehrimizde Şişli ile karşılaşmış ve bu maç 4 - 3 Şişli takımının galibiyeti ile neticelenmiştir.

Dünkü spor hareketlerine ait tafsilât dördüncü sayfamızdadır.

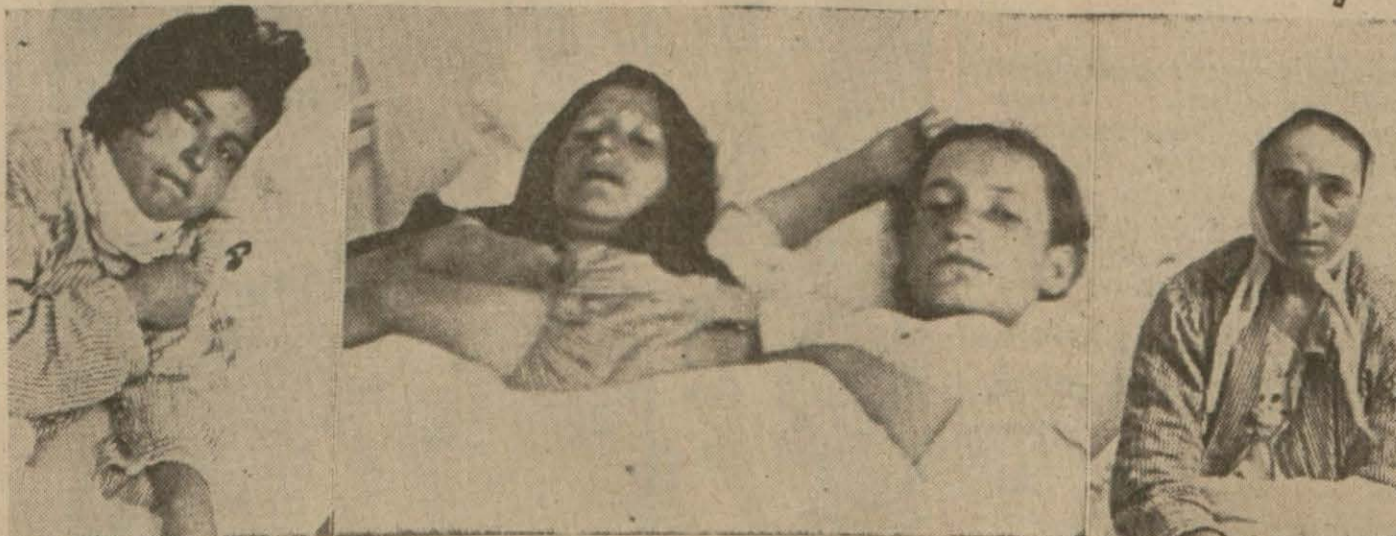

Beşiriden ilk resim:Sondaj suretille çıkarılan petrol oluktan akıyor

Diğer resimler ve Başvekilin avdetine ait tafsilât 3 ncü sayfamızdadır.

Kartalda Düğün Yerinde Bomba Patladı, 6 Kişi Öldü, 16 Kişi de Yaralandı

Tahkikat, Hâdisenin Kaza Eseri Olduğunu Gösteriyor

Kartal faciasında yaralanan ve nümune hastahanesinde tedavi altına alınanlardan birkaçı

Yazısı (6) ncü sayfamızda

NORVEÇ HARBİNDEN ALINACAK DERSLER

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Norveç harbinden gerek bitaraf- lar ve gerek müttefikler için alınacak bir çok dersler vardır.

Her muvaffakiyetsizlik bir takım derslerle doludur. Napoleon'un sözü meşhurdur. Her mağlûbiyet galibiyete yol açan bir derstir. Hakikati saklamaya lüzum yok. Müttefikler Norveç seferinde muvaffak olamamışlardır. Fakat bu muvaffakiyetsizlik, siyasî ve askeri âkıbetleri ne olursa olsun, harbin nihai âkıbeti üzerinde müessir olmaktan uzaktır. 14-18 harbini hatırlayanlar bilirler ki, o vakit te başlangıçta Almanlar Belçikayı işgal etmiş, Parise kadar yaklaşmışlardı. Balkanları baştan başa fethetmişlerdi. Rus ordularını hezimetten hezimete uğratmışlardı. Fakat neticede mağlûp olmaktan kurtulamamışlardı.

Harbe giren için galibiyet kadar, mağlûbiyet de mukadderdir. Maksat harbi kazanmaktır, münferit muharebeleri değil. Yine meşhur bir söz vardır: İngilizler bütün muharebeleri kaybederler, yalnız sonuncusunu kazanırlar. İngiliz askeri tarihinde bu söz bir anane olmuştur. Çünün için sonunu bekliyelim ve yeise kapılmıyalım.

Bugün daha ziyade yapılacak şey, bu mağlûbiyetten alınacak dersleri çıkarmaktır. Bu dersleri çıkarabilmek için de müttefikleri muvaffakiyetsizliğe sevkeden sebepleri araştırmak lazımdır.

Müttefikler Şimalde niçin muvaffak olamadılar?

Bu muvaffakiyetsizliğin ilk sebebini Şimal memleketlerinin tehlikeyi vaktile görüp kararlarını vaktinde vermemelerinde aramak doğrudur. Norveç bitaraf kalarak istiklâlini koruyacağını zannetmiş, Almanyanın henüz sekiz dokuz ay evvel imzaladığı ademi tecavüz misakına riayet ederck bir tecavüzde bulunmayacağına aldanmıştır. Bu sebeple müttefiklerden yardım istemiye lüzum görmemiştir.

Bunun neticesi olarak Almanya, Norveçî silâhsız, müdafasız bir halde bulmuş ve kolaylıkla işgale imkân bulmuştur. Bu sayede Almanlar bütün Norveç sahillerini, bütün hava ve deniz üslerini elde etmeye muvaffak olmuşlardır.

Müttefikler, Norveçe yardıma karar verdikleri zaman artık bütün ihraç limanları tutulmuş, Almanlar bütün hava ve deniz üslerine yerleşmiş bulunuyorlardı.

Bundan alınacak ilk ders şudur: Bitaraflık istiklâli korumaya kâfi değildir. Almanyanın sözüne ve vâdine inanarak silâhlanmamak, müdafaa hazırlanmak ta hatadır. Fakat her şeyden ziyade sonunda müttefiklere güvenmek ve onların yardımını istenince bunu vâdinde istemek, ve icap ederse tehlike başlamadan evvel onlarla anlaşmak lazımdır.

(Sonu Sa. 6. Sü. 5)

Norveç Hariciye Nazırı Koht

NARVIKTE Şiddetli Bir Harp Başladı

Norveç Hariciye ve
Müdafaa Nazırları
Londraya Geldiler

Londra, 5 (Hususî) — Norveç Hariciye Nazırı Koht ile Millî Müdafaa Nazırı Albay Kjunberg ve Norveç sefiri Sir Dörner, İngiltere hükümeti ile noktai nazar teatilerinde bulunmak üzere bu sabah saat 6,50 de Londraya gelmişlerdir. Heyet, İngiliz ricali ile temaslara başlamıştır.

Norveç hariciye nazırı Koht, bu akşam Londrada radyo ile bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

"Birkaç gün için Londrada bulunuyorum Burada, mütecevaz kuvvetlere karşı bize yardım yapılmasının en iyi yollarını salâhiyetler dairelerine müzakere edeceğim. Buradan Paris'e (Sonu Sa. 6. Sü. 6)

İşin Şakası:

Bir Karikatüre Dair...

Yazan : Naci Sadullah

Fransız gazeteleri, harbin kendisinden ziyade mizahla meşguller. Onları takip edenler, ince Fransız zekâsının, en kanlı hâdiseleri bile insanda tebessüm uyandırıcı bir üslûba sokmakta gösterdiği ustalığı zevkli bir hayranlıkla görüyorlar. Geçen gün gözümde çarpan o karikatürlerden bir tanesinin nüktesi, bana verdiği zevki size de duyuracaktır sınırlım:

Karikatürde, bir mülâzimin karşısında selâm dürmüş iki Alman neferi görülüyor. Neferlerden birisi, mülâzima:

— Efendim; diyor, bizi başka bir mangaya vermeniz rica ediyoruz; Çünkü onbaşı ile aramız berbat; Nerede tehlikeli vazife çıkarsa, hiç tereddütsüz bize yükleyorsunuz; Niyeti, fırsattan istifade bizim vücüdümüzü ortadan kaldırmaktır!

Mülâzim soruyor:

— Size eski bir kını mı var? Nefer, sıkıla sıkıla cevap veriyor.

— Kını yok, fakat, hayli borcu var; Çünkü aynı mahallede oturuyorduk. Ben kasaptım, (yanındaki için) bu da bakkaldır!

ları, hem siyaset, hem de hayat mücadelesine benziyor; Çünkü onda da zaferi, "eli bayraklı" olanlar kazanıyor!

Barlar ve Artistler

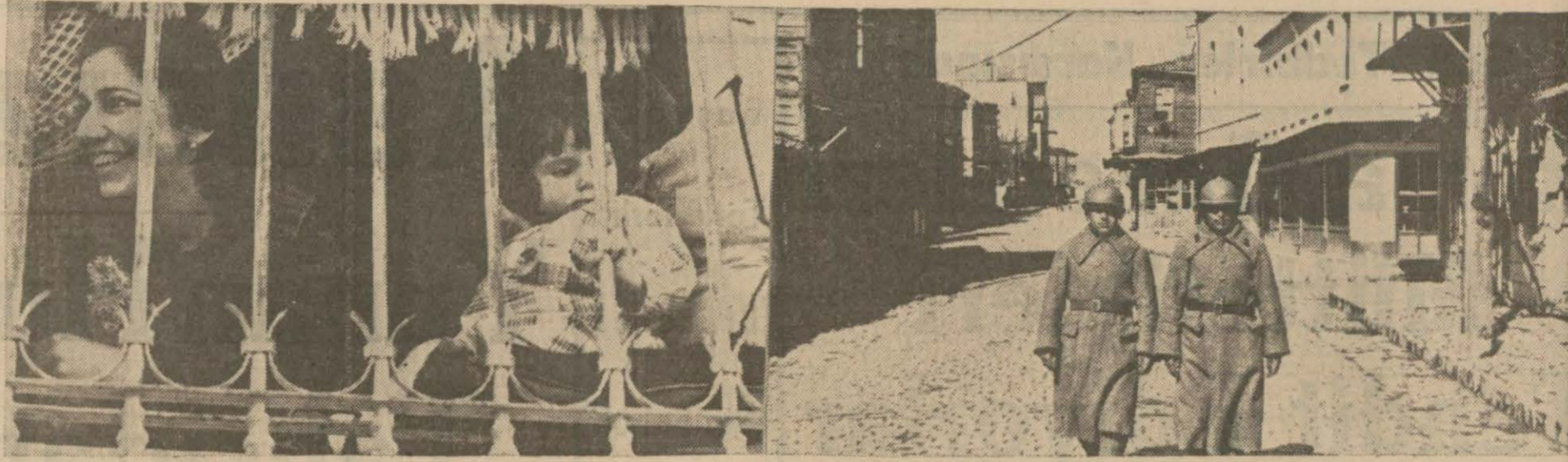
Enebi bar kadınları üçer beşer gidip duruyorlar. Bu göçten bahseden bazı meslekdaşlar, İstanbul şehrinin büsbütün eğlencesiz kalması ihtimalinden korkuyorlar. Halbuki, o kadınlar, İstanbul şehrinin değil, sadece sayılı Beyoğlu hovardalarının "gönül eğlencesi" idiler. Bence, barlara müteallik dedikodular, ve "olmuş hikâye" ler, bar kadınlarının kendilerinden çok daha eğlencelidir. Bunu isbat etmek için, size hatırıma geliveren iki vâkiacıyı da anlatıvereyim:

Bir bardayız. Sahnede iki erkek, çıplak bir kadını birbirlerine lâstik bir top gibi atıp tutarak bir acıplı "vayete" yapıyorlar.

Sahneye yakın masalardan birinde, ikide birde kalın sesi yükseken sarhoş, şişman bir müsteri var. Bir aralık, yuvarladığı viskiler, sahnedeki kadının çıplak vücudüne karşı duyduğu arzuyu büsbütün arttırmış olacak ki, dayanamayıp ayağa kalkıyor ve sahnede varyete yapan erkeklerle hitaben bağıriyor:

— "Bire inafsızlar! Ne olursunuz, şu nu arada bir de bu tarafa atıverin!"

DAHİLİ HABERLER

Bakırköyünde sayım esnasında sokakların bomboş manzarası ve pencerelerden memurların faaliyetini takip edenler

Dün Bakırköyde Tecrübe Nüfus Sayımı Yapıldı

DİPLOMA Sahtekârları Mahkemede

Bir müddet evvel Rıfki ve Abdürrauf isminde iki genç sahte şahadetname tanzimi suçundan birinci ağır ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve neticede dava Abdürraufun beraatine bitmişti. Bir kaç gün evvel müddeiumumilik bu sahte şahadetname tanzimi işinde alâkalı olan ve evvelce aranıp bulunamayan Kâmil buldurmuş ve hakkında takibat yapılmıştır. Kâmil ile beraber, maarif müdürlüğü memurlarından Saffet ve evvelce beraat eden Abdürrauf hakkında da başlayan tahkikat, yukarıda isimleri geçen üç şahsın birinci ağır cezaya sevkini icap ettirmiştir.

Bu sahte şahadetname, Kâmil'in tavassutu ile Abdürraufun maarif müdürlüğüne bir istida göndermesi ve şahadetname işleriyle meşgul olan Saffetin, bu istidaya hilâfi hakikat şerh yazması suretile temin edilmekte ve memuriyete girnek için olduğu kadar mektebe devam için de kullanılmaktadır. Bu sahtekârlar bu ay içinde birinci ağır ceza mahkemesinde muhakeme edileceklerdir. Bunlardan birisi Urfanın Sürüş kazasından celbedilmiş bulunmaktadır.

Bankalar Kredi Vermiyorlar

Merkez Bankası, İtalyaya yumurta ve taze balık ihraç eden tacirlere verilmek üzere bankalara ayırdığı, malm yüzde 8 bedeli avansı evvelki gün bankalar tüccara vermişlerdir.

Bu hareket yumurta piyasasında fiyatların derhal üçer lira birden düşmesine sebep olmuştur. Alâkadar tüccarlar Ticaret Vekâleti ile Merkez Bankası umum müdürlüğüne derhal yıldırım telgrafile müracaata bulunmuşlardır. Yolda İtalyaya giden veya yüklenmiş bulunan 15 vagon yumurta bulunması tüccarları bilhassa müşkül vaziyete sokmuştur.

Mayısın İlk Pazarı Neşeli Geçti

Mayısın ilk pazarı olması münasebetle dün bütün şehir halkı sabahtan itibaren kırlara çıkmıştır. Bilhassa Mecidiyeköyü, Şişli, Hürriyet tepesi dün çok kalabalık olmuştur.

Dün sabah erken yağın şiddetli yağmur gezmek hazırlığında bulunmuş olanları korkutmuşsa da saat 8 den sonra havanın güneşli olması halka rahat nefes aldırmıştır.

Bugün de Hidrellezdir. Kâğıthane, hava güzel olduğu takdirde fevkalâde kalabalık olacağı tahmin edilmektedir.

Talebeye Bir Örnek Elbise

Maarif Vekâleti, önümüzdeki ders senesi başından itibaren talebenin bir örnek elbise giymeleri esası üzerindeki tetkiklere başlamıştır. Resmî ve hususî bütün okul talebelerinin kıyafetleri aynı olacaktır. Bunlar yalnız buldukları mektebe ait bir âlâmet taşıyacaklardır.

Sayımın Neticesi: 13428 Kadın, 18995 Erkektir

Teşrinievvelde yapılacak umumî nüfus sayımına hazırlık olmak üzere dün Bakırköyünde bir tecrübe nüfus sayımı yapılmıştır.

Dün sabah saat beşten itibaren Bakırköy kazası hudutları dahilinde hiç kimsenin dışarı çıkmasına izin verilmemiş ve sayım tam bir intizam içerisinde yapılmıştır. Sayım sonunda kazada 13,428 kadın ve 18,995 erkek olmak üzere 32,423 nüfus bulunduğu anlaşılmıştır. 935 sayımında ise 12,572 kadın, 15,804 erkek olmak üzere 28,376 kişi tesbit edilmişti. Beş sene zarfında kazanın nüfusu 4046 kişi artmıştır.

Bakırköy hastahanesinde

Vali muavini Halûk Nihat Penozi İstatistik umum müdürü Celâl U. mum müdürlük maliye ve fiyatlar şubeleri müdürleri, nüfus müdürü, ziraat müdürü, ve Bakırköy kaymakamı sayıma nezaret etmişlerdir. Bu zevat emrazı aklıye ve asabiye hastahanesinin sayımını da koğuş koğuş gezerek kontrol etmişlerdir. Hastahane doktorları bir hâdiseye meydan vermemek için sıkı tedbirler almışlardır. Sayım esnasında hastahane hastalardan Ferah zadelere ticarethanesi muhasibi Ruhinin babası 70 yaşında Menmet ölmüştür. Hastahane 2516 nüfus tesbit edilmiştir. Bunun 1893 ü erkek 623 ü kadındır. Bu rakamlara hastahane müstahdemini de dahildir.

Sayımın bitmesine intizaren kapıların önünde beklesen iki genç kız

BÜKREŞ Büyük Elçimiz Ankarada

Şehrimizde bulunmakta olan Bükreş büyük elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver, dün akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Büyük elçi Ankarada bir hafta kadar kalacak ve bazı vekillerimizle temasta bulunduktan sonra tekrar Bükreşe dönecektir.

Kadın Yüzünden İki Cinayet

Evvelki gece kadın yüzünden iki cinayet işlenmiştir. Halit adında bir adam gece vakti Galatada Karaoğlan sokağında dolaşırken tanıdıklarından Cemâlce rastlamış, o civarda bulunan bir kadın yüzünden kavgaya başlamışlardır. Neticede Halit Cemâlce bıçakla ağır surette yaralanmış, kaçarak yakalanmıştır. Yaralı hastahaneye kaldırılmıştır.

İkinci cinayet Derviş isminde bir hamal evvelki gece Keresteciler caddesinden geçerken kahveci Mehmede rastlamıştır. Mehmet aralarındaki kını tazeliyerek hamalla kavgaya başlamış ve bıçakla Derviş muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı hastahaneye kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Çocuk Süvarinin Marifeti Samatyada oturan bir yaşlarının da İstapan, at ile süratle caddede geçerken, Melâhat adında bir kız çarpmış, muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuştur. Kız, hastahaneye kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Beşiktaş Kaymakamlığı Taşındı

Beşiktaş kaymakamlığı, yeni binası yapılmıca kadar Dolmabahçe sarayını müstemilâtından ağa dairelerine nakledilmiştir. Kaymakamlığa, deniz cihâtindeki kapıdan girip çıkılacaktır.

Ekmek Fabrikaları

İstanbul ve Ankara ekmekleri hakkında tetkikat yapan İngiliz mütehassısı, mensup olduğu firma namına İstanbulda ve Ankarada yaptırılacak fabrikalara ait plânların yola çıkarıldığı İstanbuldaki firma mümessiline bildirmiştir. Plânlar geldikten sonra bir defa da belediye fen heyetince tetkik edilecek ve tatbikten evve Nafia Vekâletinin tasdikine gönderilecektir.

Bu Senenin İmtihanları

Resmî ve hususî orta okullarla ilköğretim selerinin bu yıl tatbik edecekleri imtihan şekilleri hakkında yeni bir tasarruf gelmiştir. Devlet orta okulları için imtihanları ile lise bitirme imtihanları için maarif müdürlükleri tarafından her resmî okulda her branza mahsus olarak ve azası en azı üç kişiden ibaret birer imtihan komisyonu teşkil edilerek hazırlanan listeler vekâletine gönderilecektir.

TAKVİM

6 Mayıs 1940

PAZARTESİ

5 inci ay	Gün: 31	Kasım: 181
Arabi: 1358		Rum: 1356
Rebüllevvel: 26		Nisan: 23
Güneş: 4.51	Öğle: 12.11	
İkinci: 16.4	Akşam: 10.10	
Yatsı: 20.56	İmsâk: 2.54	

CÜZAMLILAR

Prof. Mazhar Osman, "Ben Onlara Gösterdiğim Alâkayı Delilerime Bile Göstermiyorum,, Diyor

Sihhiye Vekilimiz Doktor Hulûsi Alataş bundan bir müddet evvel, İstanbuldaki tetkikleri sırasında Bakırköyündeki Akliye ve Asabiye hastahanesini gezmiş ve bu münasebetle görüldüğü Cüzamlılar pavyonundan memnuniyetle bahsetmişti.

Geçenlerde bir muallim arkadaşımız, bize şunları anlattı:

— Talebenden biri cüzama yakalandı. Bakırköy hastahanesine gönderdiler. Oradan yazdığı mektuplara inanmak lâzım gelirse Bakırköyündeki cüzam pavyonu, hiç değilse, cüzam hastalığı kadar korkunç bir işkence yeri imiş. Buraya kapatılan hastalıklı bir bedbaht artık hastalıklı olmanın tek insan yüzü görememiş. Bunların yanına doktor, hasta-bakıcı, filân gibi kimse uğramaz, bunlar kendi yemeklerini kendileri yapıp yerler, aralarında ölen olursa kendileri gömerlermiş. Hatta bunların arasında açlıktan akrep, yılan gibi hayvanları bile yiyenler varmış."

Cüzam gibi, dünyanın en korkunç belâsına yakalanmış ta olsa, bir insanın bu şartlar içerisinde hapsedilmesini tasavvur etmek bile insana dehşet vermesi kâfi idi. Halbuki, Mazhar Osmanın cüzamlılar için yaptığını yeni ve güzel pavyonu da görmüştük, biliyorduk.

Mazhar Osmanın İzahatı

Bu mevzu etrafında Mazhar Osmanla konuştuk. Kendisine bunları anlattığımız zaman, âdeta teessür duyarak:

— Yalan! Yalan! Diye isyan etti ve ilâve ederek dedi ki:

— Ben onlara gösterdiğim alâka ve şefkati delilerime bile göstermiyorum.

Zaten bu cüzam meselesi, benim, kendi başıma kendimin açtığı bir derttir. Bakınız bu işi size anlatayım:

Vaktile Karacaahmet mezarlığında bir miskinler tekkesi vardı. Burada 13 - 14 cüzamlı barınmışlar, geceleri burada yatıyorlar, gündüzleri de dilencilik yapıyorlardı. Hiç unutmam, ellerinde ufak, uyuz bir de keçisi vardı. Her gün onu sağarlardı. Kadıköy ve Üsküdar'da süt satarlardı.

Bunların bu şekilde halk içinde dolaşmaları korkunç bir şeydi. Bu vaziyet Mütareke senelerine rastlar. O zaman, ben bu işi merak ettim. Mezarlığa girdim; bir de ne göreyim; bir çok muhacirleri de bu miskinler tekkesine koymuşlar, mesken buhranı var diye, bunları o pislerle beraber koyun koyuna yatırıyorlardı.

Bulunan Çare

Bu vaziyet beni fevkalâde müteessir etti. Hükûmete müracaat edip, buna bir çare düşünülmesini istedim. O zamanki hükûmet izharı aciz etti, bir şey yapamayız, dedi.

O zaman ben toptaşında bir vekil sertabı idim. Ne yapayım, diye düşündüm, taşındım, nihayet bunların şehre inmelerine mâni olmak için her gün bunlara hastahanedeki yemek göndermeye başladım. Fayda etmedi. Dilencililiğe alışmışlardı ve bundan bir türlü vazgeçemiyorlardı, yine bildiklerini yapıyorlardı.

Baktım ki, olmayacak bu cüzamlıların hepsini oradan zorla kaldırdık hastahaneye getirdim ve ayrı bir daireye koyarak terit ettim.

Millî hükûmetin kuruluşundan sonra bunların vaziyetini de anlattım. Hükûmet şimdiki kadar cüzama karşı yapılması icap eden teşkilâtı tehir etti. Zannedirim, bu sene haziranında Elâzığ'da 100 yataklı bir cüzam müessesesi açılmak üzere.

Ben cüzamlıları, kendi kendime kabulendikten sonra, Anadolunun her tarafında yayderpey cüzamlılar gelmeye başladı. Halbuki ben bu işten kurtulmak sevdasında idim. Çünkü ben bu işin mütehassısı değildim.

Bakırköyünde

Taptaşını, Bakırköyüne taşıdıktan sonra, hastahane arazisi içerisinde, fakat diğer hastalardan uzun bir mesafe ile ayrılmış, ıptida, bir kaç baraka içerisinde barındırdım.

Çat nâçar, yakalanmışların hürriyetleri her yerde tahdit olunur. Gerçek Avrupada, gerek Cezair, Tunus, Mısır ve Filistin'de ve Suriyede yaptığımız tetkikatta da cüzamlılara bizim kadar müşfikane yardım edildiğini görmedim. Gezdiğim yerlerde bu hastalıklı nasıl mücadele edildiğini tetkik ettim. Öğrendiğim usulleri burada da tatbik etmeye başladık. Epeyce şayanı memnuniyet neticeler almaktayız.

Bu hastalara dahilen İngilizler Alepol şırıngası yapıyorlar, biz Anti-depol yapıyoruz. Hastanın burnundan gelen ifrazatta bu şırınga tesirile basit tamamilen mahvolur. Böyle basit kalıymın vakalarda sirayet belâsini kalmadığı gibi kendilerinde de hastalığın müthiş, tahripkâr rolünün önüne geçilmiş oluyor.

Memleket Dönüş

Böyle vakaları altı ay kontrolden sonra memleketine gönderiyoruz. Orada da yine mahallî sihiyesine kontrol etmeleri ve şüpheli bir hal görürse tekrar bize göndermelerini rica ediyoruz.

Yaptığımız tedavi fevkalâde tıbbî, içtimai ve insandır. Bunu görmek için de kapımız açıktır. Herkes girebilir.

Üstad Mazhar Osman bu izahatı verdikten sonra içini çekti:

— Benim bu hastalara bakmak için neler çektiğimi bilmezsiniz. Hiçbir doktorumu, hiçbir hastabakıcıyı, bunların yanına girmeye mecbur edemem. Çünkü biz bunun spesiyalistisi değiliz. Bir defa zorla bir hasta-bakıcı koydum, bir hafta içinde delirdi ve intihar etti. Arkasından güç belâ bir tanesini daha razı ettim. O da kısa bir zaman sonra süblüme içti, ve öldü. Ben buna rağmen tedavilerine ve sıhatlerine dikkat ediyorum. elimden gelen her şeyi yapıyorum. Buna karşı yapılacak itirazlarda artık nankörlük olur."

M. m.

BUGÜN

SON HABERLER

FELEK

Kurnazlık

Yazan: B. FELEK

İlim, bilgi, cesaret falan da öyledir, ama ille kurnazlık babinde üstünlüğü kimseye vermeyiz. Ve başlıca hayat tesellilerim'zin biri de, kimseye aldanmamış, mantara basmamış ve kül yutmamış olmamızdır. Lâkin efendim, acaba böyle midir! En kurnazımızı faka bastırmış nice hin oğlu hinler vardır ki masum masum oturur, boynun büklük, bizi, saf-sata ve palavralarımızı dinlerler.

Kurnazlık deyince akla gelen ilk fıkra (Lâ Fonten) merhumun karga ile tilki hikâyesidir. Ben karganın pek safdil olduğuna kail değilim. Fakat ağaç dalına konmuş yani yüksekte yer tutmuş olması, icabında uça bilmek için kanatlarına güvenmesi onu tilkinin tuzağına düşürmüştür.

Zaten "kuş beyinli" tâbiri de karganın pek lehine bir rivayet teşkil etmez.

Her memlekette kurnazlık vasfını inhisar altına almak isteyen kasabalar vardır.

Meselâ bizde Kayseri ve civarı hal-ki kendilerini kurnaz ve zeki sayarlar.

Hattâ bir Kayseriliye:
— Okur yazar mısın? diye sorduk. ları zaman:

— Okumam yazmam yoktur em-me, Kayseriliyim! diye yalnız Kayserili olmanın insana okuma yazma bilgisi kadar bir fikir üstünlüğü verdiğini anlatmak istemiş.

Buna benzer bir fıkra daha vardır: Kurnazlık davası Kayseri ile Nevşehir arasında minazaa halindedir.

Bir Nevşehirliye sormuşlar:
— Nerelisin?

Cevap vermeden biraz düşünmüş, sonra:

— Kayseriliyim.. cevabını vermiş.
— Neden düşündün? diye tekrar sormuşlar:

— Aslına bakarsan Nevşehirliyim ama doğrusunu söylesem tevâtir sanıp inanmazsınız diye Kayseriliyim, dedim... cevabını vermiş.

"El elden üstündür arşa varınca" diye bir söz vardır. Burada el lâfı beş parmaklı âza değil, eskiden "il" şeklinde yazdığımız el âlem tarzında kullandığımız kimsa mânasına gelen "el" dir. Kurnazlıkta da keyfiyet bu kıvamdadır.

Bu kurnazlık davasında Mısır fellâhlarının ileri gittiği söylenir. Buna dair iki hikâyem var:

Bir fellâh ile [fellâh çiftçi demektir] şeytan, mahşlün topraktan üst kısmı fellâhın, alt kısmı şeytanın olmak üzere ortaklaşa bir tarla sürmüşler. Fellâh arsa ekmiş, mahşlün bereketli olmuş. Üst kısmını fellâh almış, hiçbir ise yaramayan köklerini de şeytana bırakmış.

Şeytan bir hayli uğrastıktan sonra kendine düşen malsülün hissesinin bir seye yaramayacağını anlamış ama mukavele abkâmı bu merkezde olduğundan tabii bir ses çıkarmamış. Yalnız ertes' sene fellâha:

— Bana hak arkadaş! Bu sene sistemi değiştirelim. Ben toprağın üzerine sen de altını al!

Fu defa fellâh patates dikmiş ve neticede şeytan aldatmış.

Bir diğer fıkra da şudur:

Şeytanı fellâh bahse girmişler. Kim k'm'in üç hamlede istediği üç şeyden birini yapamazsa ona şu kadar tazminat verecek.

Şeytan kendi kudret, zekâ ve şeytanefine güvendiği için fellâha:

— Önce sen başla! diye hendikap vermiş.

Fellâh düşüncü, hemen oldukları çöllü göstererek:

— Buraya kar vağıdırabilir misin?

Şeytan derhal ise başlamış, bilmum küçük büyük şeytanları davet ederek be dakika içinde çöllü bembeyaz karla örterek kutba çevirmiş.

Fellâh bu sefer de:

— Şimdi burayı bir güzel gül bahçesi yap!

Saytan, hemen onu da yapmış.

Fellâh şeytanın bu kudretini görünce endişeye düşmüş ve affedersin' kuvvetlice bir gaz çıkardık-tan sonra:

— Şunu kurnazıma boya! demiş.

Rivayet odur ki şeytan ızharı acetmiş.

Sözlerini bitirirken bu bapta diyebileceğim şey:

— En büyük kurnazlık, kurnazlığın belli etmemektir" sözüdür. Cenâbıhak bilmum kurnazları habî-gafletten bidâr ey'le.

Ankara'da Zelve Oldu

Ankara, 5 (A.A.) — Bugün bir saat 7.30 da, diğeri 10.10 da olmak üzere iki hafif zelve kaydedilmiştir.

Başvekil Ankaraya Avdet Etti

Cevat Eyüp Taşman Ramanda yeni petrol kuyusu hakkında Başvekilimize izahat veriyor

Belçika Başvekili Diyor ki:

"Belçika Tahkim Edilmiş Bir Şebekedir, Düşman Seri Netice Alamaz."

Brüksel, 5 (A.A.) — Charleroida bir nutuk söyleyen Belçika Başvekili Pierlot ezümle demiştir ki: "Azmimizden dönmemeye karar vermiş bulunuyoruz. Bütün komşularımızla bizi bağlayan sulh paktını bize bozdurabilecek olan yegâne şey, hududumuza bir taarruz veyahut memleketimizin şerefi ve emniyeti ile telif edilemeyecek bir harekettir. Ancak o zaman harbedeceğiz ve o zaman da istiklâlimizi ve arazimizi olduğu gibi bırakacak bir sulh akdetmek üzere silâhımızı bırakacağız. Belçika, bir tahkim edilmiş hatlar şebekesidir. Düşman burada, çabuk bir netice bekleyemez."

Amerika İle Meksika Arasında Petrol Anlaşması

Neyyork, 5 (A.A.) — İyi haber alan mahafil, perşembe günü akşamı Conditaded Oil Company isimli Amerikan petrol şirketine Meksika hükümeti arasında Meksika kumpanyasının petrol kuyularının istisnâli hakkında bir anlaşma yapılmıştır.

Associated Press, Meksika hükümetinin, kumpanyaya, üç sene zarfında 9 milyon dolar ödeyeceğini haber vermektedir. Amerika şirketi, önümüzdeki altı sene zarfında Meksika kuyularından 30 milyon fit petrol çıkarırsa salâh'yetlidir.

Meksika petrolü tevzi acentesi umum müdürü, üç Amerika şirketine mukaveleler aktedildiğini söylemiştir. Bu mukaveleler, 54 milyon dolar değerinde Meksika petrolü satışına da-irdir.

Azizeye Tüneli Açılıyor

İzmir, 5 (A.A.) — Aydın hattı üzerinde yapılmakta olan Azizeye tünelinin inşaatı ikmal edilmiştir. Pek yakında merasimle işletmeye açılacaktır. Devlet Demiryollarına bir buçuk milyon lira mal olan bu tünel ileride elektrikli trenlerin geçmesine de elverişli bir tarzda yapılmıştır.

Fransadaki Almanlar

Paris, 5 (A.A.) — Bazı Fransız gazeteleri, Fransada oturmakta olan Alman mültecilerine karşı hükümeti daha şiddetli tedbirler almaya davet etmektedir. Fransada 50 ilâ 60 bin kadar Alman muhaciri vardır. Tahşşüt kamplarında bulunanların miktarı üç bindir.

Garp Cephesinde

Almanların Son Taarruzu Püskürtüldü

Yeni Polonya Ordusu Garp Cephesine Geldi

Londra, 5 (Hususi) — Fransada teşekkül eden yeni Polonya ordusu, Majinoya varmıştır. Polonya Başvekilı Sikraski, kışın geçit resminde bulunmuş ve "ordumuz, Polonya ve insanlık düşmanı ile mücadelede girişmek üzereyiz," demiştir.

Garp cephesindeki taarruz

Garp cephesinde Almanlar Fransız mevzilerine küçük bir taarruzda bulunmuşlardır. Havas, bu hususta şu tafsilâtı veriyor:

"Almanlar bu sabah, mutattan daha geniş mifyasta bir ufak taarruz yapmışlardır. Bu taarruz küçük bir hücum müfrezesi tarafından bir mevze tevcih edilmiş değil, bir buçuk kilometrelik cephe üzerinde yapılmış bir taarruz hareketidir.

"Dün saat bir buçukta, oldukça şiddetli bir topçu hazırlığından sonra, mevcut iki bölük, yani takriben 300 kişi tahmin edilebilen bir Alman kuvveti, Fransızlar tarafından işgal edilmiş olan küçük bir koruya taarruz etmiştir. Otomatik silâhların, mütakablen vaziyetten haberdar edilen topçunun baraj ateşi altına alınan Almanlar, Fransız mevzilerle temasa dahi geçmiye muvaffak olmadan, hissedilir derecede zayıf ve rerek, oldukça intizamsız bir ricatle gerilemişlerdir. Sabahın dördüne doğru, Fransız müfrezelerinin yaptıkları istikşaflarda, boş sahada ne ölü ne de yaralı bulunmuştur. Almanların bunları alıp götürdükleri anlaşılmıştır. Yalnız bu müfrezeler, arazi üzerinde terkedilmiş bir çok silâh ve kenar içinde üniformalar bulmuşlardır.

"Hava şeraitinin çok güzel olmasına rağmen, dünkü gün tayyare faaliyetleri oldukça az olmuştur. Buna mukabil, Alman keşif tayyareleri dün gece Fransa şimalinde ve şimal denizi üzerinde ciddi faaliyet sarfetmişlerdir."

Paket göndermek yasak

Londra, 5 (A.A.) — İstihbarat Nezaretî bugünden itibaren Fransa hariç olmak üzere ecnebi memleketlerine içinde gazete, kitap, el yazısı, fotoğraf, posta pulu ve her nevi gıda maddeleri bulunan paketlerin gönderilmesi men edildiğini bildirmektedir.

Londra, 5 (A.A.) — Folkestone ile Ostende arasında posta paketleri ve yolcu nakleden bir Belçika vapur kumpanyası, vaziyetteki kararsızlık dolayısıyla pazartesi gününden itibaren faaliyetini tatil etmeğe karar vermiştir.

L. George, Hükûmeti Muahaze Ediyor

Norveç Fiyaskosu Başımıza Akla Gelmedik Üzüntüler Açacaktır, Parlâmentonun Hükûmetin İcraatına Müdahale Etmesi Lâzımdır

Londra, 5 (A.A.) — Reuter Ajansı bildiriyor: Lloyd George, Londrada çıkan Sunday Pictoral gazetesinde neşrettiği bir makalede, hükûmetin siyasetine ve harbin sevk ve idare tarzına şiddetle hücum etmektedir. Lloyd George, bu makalesinde diyor ki:

"Norveç fiyaskosu başımıza, akla gelmedik üzüntüler açacaktır. Norveç kara sularına mayın dökmeğe karar vermeden evvel, Norveçte Almanlara takaddüm etmemiz lâzımdır. Halbuki Almanlar mukabil taarruz yaptıkları zaman, bu mukabil darbeyi karşılamağa hazır bile değildik.

"Norveç gönderdiğimiz kuvveî seferiyenin efradı alelacele toplanmıştı ve en lüzumlu teçhizatın mahrumdu. Bunun mukadder neticesini gördük. Bütün

ANKARA, 5 (A.A.) — Başvekil Doktor Refik Saydam, refakatindeki zevat ile birlikte bu sabah saat 10 da Ankaraya avdet buyurmuşlardır. Sayın Başvekilimiz istasyonda Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ile Heyeti Vekile azaları, Cumhuriyet Halk Partisi Umumi Kâtibi Dr. Fikri

Tüzer, Parti erkânı ve birçok mebuslar, Riyaseticümhur umumi kâtibi Kemal Gedeleg, seryaver Celâl, hususî kalem müdürü Süreyya Anderson, Hariciye Vekâleti umumi kâtibi Numan Menemencioglu, Ankara Vali ve Belediye reisi, emniyet müdürü ve Vekâletler erkânı tarafından karşılanılmıştır.

bunlar, salâhiyetsiz ve serser insanlar tarafından yapılan icraatın müessif hikâyesidir. Millet her fedakârlığa katlanmaya hazırdır. Fakat muvaffakiyet kazanacak vaziyette değildir. Çünkü, resikârda bulunanlar yalnız memleketin mukadderatını idareden âciz değil, aynı zamanda zayıf ve mecnundurlar. Resikârda bulunanların, harbi daha enerjik bir şekilde sevk ve idare etmek üzere sarfettikleri gayret akım kalmıştı. Parlâmentonun müdahale etmesi ve zimamdarların başaramadıkları, bu vazifeyi onun deruhte eylemesi lâzımdır. Eğer Parlâmento müdahale etmeyecek olursa, millete karşı ihaneti vataniye irtikâp etmiş olacaktır. Harbi sevk ve idare ile mükellef teşekkül ve memurlar, enerjik bir surette değiştirilmelidir...

Müttefikler

Ve İtalya

Yazan: Ömer Rıza DOGRUL

İngiliz matbuatı, İtalyanın harbe girip girmeyeceği meselesini ehemmiyetle tetkik ediyor. İngiliz matbuatı içinde açık süzlülüğü ve hür fikirliliği ile tanınmış olan News Chronicle, vaziyeti açıkça anlatarak diyor ki:

"İtalyanın harbe girip girmemesi, kendi elinde değildir. Almanyanın elindedir. Günün birinde Führer: "Ben Balkanların üzerine yürüyorum. Siz de Yugoslavyaya taarruz edin!", diyecek olursa; Duçenin yapacağı iş, Almanyanın Adriyatığe inmesine karşı gelmek için, Yugoslavyanın üzerine yürüyerek harbe girmekten ibarettir."

News Chronicle'in bu mütalâasını münakaşa edecek değiliz ve İtalyanın, Almanya tarafından mutlaka harbe sürükleneceğini de iddiaya lüzum görmüyoruz. Fakat News Chronicle'in mütalâasında tebarüz eden ihtimalin, gözönünde tutulmaya lâyık olduğunu söylemek istiyoruz.

Balkanlar, Almanyanın bir gün hasmane hareketile karşılaşabilir. Fakat bu ihtimal hesap edilirken, Almanya ile iktifa etmek doğru değildir. Hesaba katılacak diğer bir âmil de İtalyadır ve İtalyanın bu vaziyet karşısında vereceği karardır.

Fakat Muhalifler Var:

Yine Londra gazetelerine göre, İtalya dahilinde İtalyanın İngiltere ile harbe girmesine muhalif olan birçok unsurlar bulunmaktadır. Vatikan ile İtalyan hanedanı, İtalyan ordusunun ve İtalyan efkârı umumiyesinin mühim bir kısmı bunların başındadır. Bunların muhalefeti, kolay kolay bertaraf edilecek mahiyette olmamakla beraber, İtalyanın harbe girmek için vereceği karar bunların elinde değildir. Fakat kararın verilmemesi hususunda bunların müessir olabilecek muhakkak sayılıyor.

Londra gazetelerinin bu mahiyet-teki neşriyatı ister doğru, ister yanlış olsun, mesele değildir. Çünkü İngiliz matbuatının birleştiği bir noktada, İtalyanın harbe karışması takdirinde müttefiklerin bu mesuliyeti de sırtlamaya hazır olduklarıdır.

Nitekim İngilterenin ilk karışıklık ihtimalleri üzerine, ticaret gemilerini Akdenizden çekmesi, bunu apaçık gösteriyor.

İngilterenin bu tedbiri almakta maksadı, Akdenizde donanmasını, ticaret gemilerini de muhafaza kayından âzadetmek ve âzami derecede serbest hareket etmesini temin etmektir.

İngiltere bu tedbiri almakla, vaziyeti âzami ciddiyetle karşıladığını göstermiş oluyor. Fransa ise, henüz aynı tedbiri almıya lüzum görmemiştir. Bunun birçok sebepleri vardır. Biri, İtalyan postalarının hâlâ uzun seferlerle meşgul olmalarıdır. Sonra İtalyan ricalinin sözlere İtalyan askerî hazırlıkları arasındaki ahenksizlik te Fransız mahafil üzerinde tesir etmektedir. Fakat icabında Fransa da, donanmasının âzami hürriyet içinde hareket etmesi için, bu tedbiri alabilecektir. Fransanın Şimali Afrikadaki hazırlığı da bu tedbiri almıya müsaittir.

Elhasil, müttefiklerin son derece hazırlıklı olmaları, mühim bir gerçinliğin önünü almak üzere gibidir.

Almanya'da Demir Sıkıntısı Artıyor

Slovak hududu, 5 (A.A.) — Havas: Bohemya ve Moravya himaye idareleri Alman makamatı, birçok Çek muharrirlerinin eserlerini kütüphanelerden kaldırmak ve satışını durdurmak üzere emir vermişlerdir. Bu emrin tatbiki neticesinde, üç milyon nüsha Çekçe kitap imha edilecektir.

Diğer taraftan, Almanya'da, iyî cins demir fıkdanı hissedilmektedir. O derecede ki, Almanlar bütün Bohemya ve Moravyada nakliyata elân açık bulunan demiryollarının yeni raylarını söküp yerlerine eski rayları koymaktadırlar. Ve nihayet, Almanların, birçok Slovak vagonlarına Alman damgası vurdukları görülmektedir.

Fuarda İran Pavyonu

İzmir, 5 (A.A.) — İran hükümeti bu sene Fuara büyük bir pavyon inşası suretile iştirak edecektir. İran Büyük Elçisi bu maksatla sehriminde gelecek Fuar sahasında beraberinde İran General Konsolosu olduğu halde iki saat kadar tetkikler yapmıştır.

Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Türkiye Radyodifüzyon Postalesi
Dalga Uzunluğu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kca. 20 Kw
1648 m. 189 Kca. 120 Kw
Pazartesi 6. 5. 1940

12.30 Program ve memleket saat ayarı
12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12.40 Müzik: Muhtelif şarkılar (PL), 13.30-14.00 Müzik: Karışık program (PL).
18.00 Program ve memleket saat ayarı
18.05 Müzik: Uvertür ve Opera ariyaları (PL). 18.30 Müzik: Radyo caz orkestrası (Şef: İbrahim Özgür), 19.10 Müzik: Kadıköy geçit konseri - 8 okuyucu sıra ile. Çalgılar: Kemal N. Seyhun, Ruşen Kam, Cevdet Çeçen, Fahri Kopuz, Hasan Gür, İzzettin Ökte; 19.45 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.00 Müzik: Fantezi Ökte, Fahri Kopuz. Okuyan: Nebi Raif, 21.10 Konuşma (Fen ve tabiat bilimleri), 21.30 Konser takdimi: Halil Bedii Şen netken ve müzik: Oda müziği - Beethoven Yaylı sazlar kuartesi (Opus 95. Fa minor) Ulvi Cemal Erkin: Yaylı sazlar kuartesi
22.30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, eşam - tahvilât, kambyo nerlik borsası (Fiyat), 22.50 Müzik: Çalgılar (PL), 23.25 - 23.30 Yarınki program ve kapanış.

Ecnebi Radyolarında Türkçe Neşriyat

Şehir	Türkiye saatle	Tülemevçe metre	(Ortalama)
Nis	19.45	250	(Ortalama)
Roma	20.56	245.5	(Ortalama)
Roma	20.56	31.15	(Ortalama)
Londra	18.55	19.62	(Ortalama)
		31.32	
Arnavutluk	19.20	38.22	(Ortalama)
Yugoslavya	20.30	49.18	(Ortalama)
		31.56	

Toplantılar, davetler :

10 Yaşındaki Artistin Piyano Resitali

10 yaşındaki küçük piyanist Liliane Marengo, yarın akşam saat 7 de Fransız tiyatrosunda bir piyano resitali verecektir. Bu küçük sanatçı geçen sene Dağcılık Klübünde verdiği konser büyük bir alaka toplandı. Liliane Marengo, bu defa da çok zengin ve müreffeh bir program hazırlamıştır.

Dün Sabah Gelenler

Dün sabahki ekspresle Fransızca Fransanın birçok makine fabrikalarının müessesili olduğunu söyleyen M. Kermer isminde bir zat şehrimize gelmiştir. Fransız müessesili, bu fabrikaların bize makine satmaya başladıklarını söylemiştir.

Ticaret Vekâleti standardizasyon müdürü Faruk Sütner, İtalyadaki makinelerin bitmiş ve Lozana gelmiştir.

Ankarada G. Birliği Altınordu'yu Yendi

Muhafızla Altay, Berabere Kaldılar

Ankaranın Demirspor'u ikinci maçı dün sabah Taksim stadında Şişliye karşı yaptı ve bu maçı da 4 - 3 kaybetti.

Demirspor Şişli karşısına muhacim hattında yaptığı ufak bir tadilatla çıktı. Şişli Tezcanın idaresinde ki bu oyun çok seri başladı. İlk dakikalar Şişlinin birbirini kovalayan hücumlarıyla geçti ve 13 üncü dakikada sağdan açılan bir Şişli hücumu Demirspor müdafaasının tereddüdü yüzünden golle neticelendi. Bu gol, Demirsporluları canlandırdı ve güzel bir oyun tutturarak Şişli kalesini taziyeye başladılar. Bu tazyik on sekizinci dakikada semeresini verdi. Arif, kale önünde yakaladığı topu Şişli ağlarına takarak beraberliği temin etti. Bunu merkez muhacim Orhanın yaptığı ikinci Demirspor golü takip etti.

38 inci dakikada Orhandan güzel bir pas alan Arif Demirspora bir üçüncü gol daha kazandı. Devrenin son dakikalarında Şişli de Nobarın bir kafa vuruşile bir gol yaptı ve devre de 3 - 2 Demirsporun lehine bitti.

Oyunun ikinci devresi çok canlı geçti. Bilhassa bu devrede Şişli çok güzel bir oyun çıkardı. Şişli canlı ve güzel oyununun semeresini 20 nci dakikada Yusuf, 38 inci dakikada da Nobar vasıtasile yaptığı iki golle gördü. Ve bu suretle Demirspor birinci devreyi 3 - 2 galip vaziyette bitirdiği halde sahadan 4 - 3 mağlup olarak ayrıldı.

Ankaradaki Maçlar

Ankara, 5 (Telefonla) — Milli küme maçlarına bugün 19 Mayıs stadında oldukça mühim bir kalabalık kütlesi önünde devam edildi. Günün ilk karşılaşması Ankara şampiyonu Gençlerbirliği ile Altınordu arasında oldu. Hâkim ve güzel bir oyun oynayan Gençlerbirliği bu maçı 5 - 0 gibi büyük bir farkla kazandı.

İkinci karşılaşmayı Muhafızgücü ile Altay yaptılar. Baştan nihayete kadar mütevazin geçen bu oyun da 2 - 2 beraberlikle neticelendi.

Dünkü Hususi Maçlar

Gerek futbolcuların Mısır seyahati, gerekse İstanbul'da resmi mahiyette maç olmaması dolayısıyla Galatasaray, Fenerbahçe, Vefa hususi karşılaşmalar yapmışlardır.

Taksim stadında Galatasaraylılar Vefa ile karşılaşmışlar ve mütevazin geçen birinci devrede Galatasaraylılar Sarafim vasıtasile bir gol kazanarak devreyi 1 - 0 galip bitirmişlerdir.

İkinci devrede hâkim bir oyun oynayan Galatasaraylıların kaydettikleri üç gole Vefalılar ancak bir golle

mukabele edebilmişler ve maç ta 4-1 Galatasarayın lehine neticelenmiştir.

Fener stadında Fenerbahçeliler de Kurtuluşla hususi bir maç yapmışlardır. Çok zevkli ve canlı geçen bu oyunun birinci devresi 1 - 1 berabere neticelenmiş, ikinci devrede hâkim bir oyun oynayan Fenerbahçeliler Niyazi vasıtasile üç gol daha kaydederek maçı 4 - 1 kazanmışlardır.

II. Küme Final Maçı

İkinci küme klüpleri arasındaki maçların ilk final maçı dün Şeref stadında yapılmış ve A grubu birincisi Pera ile B grubu birincisi Beylerbeyi karşılaşmışlardır. İki bine yakın bir seyirci kütlesi önünde oynanan maça, her iki takım tam kadrolarile çıkmışlardır.

Tarıkın idaresindeki oyuna Pera başladı. İlk dakikalar Peranın hücumlarıyla geçti. Ve bu arada Pera bir iki gol fırsatı da kaçırdı. Bu hâkimiyet, devrenin yirmi beşinci dakasına kadar devam etti. Bundan sonra bu devamlı tazyikten kurtulan Beylerbeyi mukabil hücumlara geçti. Fakat netice değişmeden devre, 0 - 0 berabere bitti.

İkinci devreye Beylerbeyi başladı. Ve mütevazin geçen birkaç dakikadan sonra Pera yine oyunda hâkimiyet tesisine muvaffak oldu.

15 inci dakikada Culafi Peraya ilk golü kazandı.

Bu golden sonra oyun, bir parça sertleşti. Beylerbeyliler bütün enerjilerine rağmen beraberliği temin edecek golü kaydedemiyorlardı.

41 inci dakikada Vasil vasıtasile bir gol daha kazanan Peralılar, ilk final maçından 2 - 0 galip çıkmaya muvaffak oldular.

Şampiyonu tayin edecek ikinci final önümüzdeki hafta yapılacaktır.

Bisiklet Yarışı

Edirne - İstanbul bisiklet yarışlarına İstanbul bisikletçilerini hazırlamak üzere bisiklet ajanlığı tarafından tertip edilen 100 kilometrelik bisiklet yarışı dün Topkapı yolunda yapılmıştır. 9 koşucunun iştirak ettiği müsabaka neticesinde Süleymaniye'den Kırkor üç saat yedi dakikada birinci, Topkapıdan Halit ikinci, Feneriyimazdan Lâmba üçüncü olmuşlardır.

İtalya - Almanyayı 3 - 2 yendi

Dün Milânda 70 bin kişi önünde Alman ve İtalyan milli futbol takımları karşılaşmışlardır. İtalyanlar, gayet hâkim oynamışlar, birçok fırsatlar kaçırdıkları gibi, yaptıkları birkaç gol de Yugoslavyalı hakem tarafından kabul edilmemesine rağmen 3 - 2 galip gelmişlerdir.

MALATYADA TRAHOMLA MÜCADELE

Malatya, (Tan Muhabirinden) — İki üç sene evvel, Malatya sokaklarında gözlerinden muztarip bir çok yurdtaşlara tesadüf edilirdi. Bunlar, trahom ve diğer göz hastalıklarının körleştirdiği bedbaht kurbanlarıdır.

Mücadele teşkilâtı, bir trahom mın takası olan Malatyamızda büyük işler başarmaya muvaffak olmuş, binlerce yurdtaşın körlikten çektiği sefalet ve ıstıraplarına nihayet vermiştir. Merkezi vilâyette 15 yataklı bir hastahaneyi ihtiva eden trahom mücadelesinde başhekimliğinin ayrıca göz hastalıklarının müttekâsif bulunduğu altı mntakada muayene ve tedavi ehleri vardır. Bu evlerde bulunan sıhhat memurları, hastalarını buldukları yerde, devamlı surette tedavi etmek imkânını bulmaktadırlar. Bu sebeple, Malatya halkını tehdit eden ve evvelce pek genişlemiş bulunan göz hastalıkları bugün yok denincek bir hale gelmiştir.

Malatya ve mülhakatında, göz hastalıklarının çok azalmış olmasına rağmen mücadele teşkilâtından aldığımız bir aylık istatistik, bu hastalığın ev-

velce ne kadar genişlemiş olduğunu daha kolay anlatabilecektir. 940 senesi mart ayı zarfında müraacaat yekünü 5784, yeni hastaların adedi 2349, ilâç sayısı 45486, ilâç tevzi edilen hastaların adedi ise 654 tür. Yine aynı ay zarfında, hastahane de yatırılmak suretile 95 ve ayakta olmak üzere de 82 kişiye muvaffakiyetli ameliyat yapılmıştır.

Konyada Pamukçuluk

Konya, (TAN) — Vilâyetimizde de pamuk yetiştirilmesi için tecrübeler yapılacaktır. Geçen sene İzmirden getirilen Akala cinsi pamuğun daha ziyade sıcak iklimlerde yetişeceği anlaşılmış olduğundan bu sene, çabuk büyüyen Amerikan cinsi Kleveland neviden 1000 kilo pamuk tohumu getirilmiş, tecrübeleri yapılmak üzere Ermenak, Karaman kazalariyle Yarma, Hatip ve Sarayönü nahiyelerine tevzi edilmiştir. Şayet bu tecrübelerden iyi neticeler alınırsa memleketimizde de pamukçuluk zeri-yatı inkişaf edecektir.

Tibbiyeliler balosu evvelki gece yeni Taksim gazinosunda verilmiş ve davetliler çok neşeli bir hava içinde sabaha kadar eğlenmişlerdir. Bu resimde, baloda bulunan neşeli bir grup görüyoruz.

Gençliğin Hakiki Kokusu...
Modern Genç kızın Ruhunu...
"İşte" W I L L Y'nin meşhur eserinden iktibas edilen
GENÇ KIZLAR PANSİYONU
Filmin Mevzuu. **SARAY** Sinemasında
Pek yakında

Senenin en fevkalâde filmi
Sevmiş bir genç kızın romanı...
Bir kadın kalbine karşı hayatın ve erkeklerin yaptıkları...
SOLGUN GÜL
Güzel Fransız filmi yaratıcı: Genç ve sevimli, hisli ve içli Yıldız
DOLLY HAAS
YARIN AKSAM **SÜMER** Sinemasında
İlâveten:

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Kıymetü	Peş parası	Lira	Krg.	Lira	Krg.	Notlar
100	92	7	57			Çarşı Hazır elbiseciler caddesinde 5 - No.lu dükkânın tamamı (4450)
100	92	7	57			Çarşı Hazır elbiseciler caddesinde 5 - No.lu dükkânın tamamı (4450)
1028	68	77	15			Çarşı Siphahiler caddesinde 22 - sayılı dükkânın tamamı (4219)
1347	40	101	01			Balatta Hızır Çavuş mahallesinde Yeni caddede eski 48 yeni 60 No.lu hanenin tamamı (7048).

Yukarıda yazılı emlak 15 - gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 18-5-940 tarihinde saat - 11 - de yapılacaktır. İsteklilerin Çenberlitaşa Vakıflar Başmüdürlüğü Mahlûlât kalemine müracaatları. (3497)

Ö L Ü M

Şirketi Hayriye müesses ve müdürü Hüseyin Hâki efendi merhumun kerimesi, Tahran sefiri kebirî esbaki Hüseyin Hasip Bey merhumun refikası salihati nisvandan Bayan Hayriye Öztoprak, 4 - 5 - 940 Cumartesi günü rahmeti hakka kavuşmuştur.

Cenazesini bugünkü pazartesi günü öğleyin Suadiye plâjındaki köşkün den kaldırılıp araba vapurile Kabataşa geçirilerek Beşiktaşta Sinan paşa camisinde ikinci namaz kıldıldıktan sonra Yahyaefendi dergâhındaki aile makberine tevdi edilecektir. Cenabihak gariki rahmet eyliye.

YENİ NEŞRİYAT :

MİLLÎ MÜCADELE DESTANI — İstanbul Vali Muavini Halûk Nihat Peşeyinin en son eseridir. İstiklâl mücadelesinin bütün safahatını çok selis bir şekilde ve nazmen ifade eden bu kıymetli eseri bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz. Fiyatı elli kurustur.

GÖZ HEKİMİ
NURİ FEHMİ AYBERK
Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı İstanbul belediyesi karşısında saat (3) ten sonra.
Telefon: 22212

Bu düşünce ile kalbi durur gibi oldu. Halim bir bilgisiz varlığın renksiz şefkati de, güzel ve şirret başka kadınların da bilgili sansüalitelere gibi, ona, düşündükçe, bir tikslenme ve korku veriyordu.

Başka kadınlar!
Aşkın yeni bir acı trajikomedyasına tekrar başlamak, başka bir kadınla ihtirasın sarıp tepesine yendi. den çıkmak, fikri bile, bir dayanılmaz ve faydasız yorgunluk önünde olduğu gibi ona takatsizliğini duyuruyordu.

Vanyadan sonra hangi kadın onu kendisine bağlayabilirdi. Hangi başka kadın, onun sertleşmiş ruhu için kâfi bir varlık olarak karşısına çıkabilirdi? Hiç biri, hiçbiri.. Asia.

Vanya, onun bütün zevk kadehlerini zehirlemişti.

Birden yeni bir düşünce onu yakaladı — Ya o?

Acaba Vanya, o, kendisini böyle bırakınca ne yapacaktı?

Serbest ve yalnız, hangi yeni alçaklık girdabına yuvarlanmış olacaktı?

Bu fikirle sınırları büzüldü; yumruğunu sıkı ve aklında cinayet fikri çıktı.

Onu öldürmek...
Ah, evet! Bu iyi olurdu; dünyayı bu murdar yaradılıştan kurtarmak doğru olurdu.

Yapılması lâzım olan bu idi.
Fakat sonra? Sonra bu ömre nihayet vermek. Ama, demek ki tahmin, onun için hakikatleşiyordu; demek ki, kadının canice arzusu yerine getirilmiş olacaktı. O da, ötekiler gibi, ona takaddüm etmiş olanlar gibi, "Kuyu" ya bütün sevgillerini içine yuvarlamakla öğündüğü Messalina'nın meşhur kuyusuna atılmış olacaktı.

MESSALINANIN KIZKARDESİ

Yazan: Annie Vivanti No. 25 Çeviren: SİNANOĞLU

Aşağıda, denizin parlak sahnesi üstünde Promenade des Anglais'in yarı daire şeklindeki ışıkları parlıyordu. Evi orada idi; pencerelerinde, halâ ışık vardı. Niçin harap olmalı? Niçin savaşmalı? Niçin çekmeli?

Vanya, yeşil gözleri, yumuşak elleri, tatlı göğsü ile onu bekliyordu. O göğse baş koyup dinlenmek... Niçin harap olmalı? Niçin çekmeli? Bir uzun soğuk havayı yırttı.

Hanri Piyer sarsıldı; durdu. Burada, solunda garım kocaman yapısı dikile duruyordu. Bir tren, sıslık çalarak ve gümüşürdiyerek perona giriyordu. Acaba Grenoble treni mi? Hanri Piyer, sağına döndü, adımlarını sıklaştırdı.

Şimdi koşuyordu. Uzunlarında bir ürperme dolayıştı. O yasak zevkten önceki ürperme, cehitten vazgeçmiye, teşebbüsün üstüne yatmaya ve yakın büyük hazdan emin oluşa refakat eden ince ürperme. İşte parıl parıl cadde.. İşte evi. Delikanlı titre-yen elleri ile cebinden kapının anahtarını çıkardı.

ma karışık dans ettiler, sonra durdular ve sabitleştiler.

Okudu:
"Benim Dear'ım,
"Sen bu satırları okuduğun zaman ben sana yakın olacağım. Ama öyle iken yine uzak olacağım. O kadar uzak ki, sesin tâ bana kadar gelebilecek. Bir daha beni asla çağırılmayacak.

"Bunları okurken şaşmaktan, hiddetten, yeisten sarsılacak mısın?

"Ne ehemmiyeti var! Tehir edilemez olan şey olmuş bulunacaktır.

"Ve sen, ilk anın ıstırabından sonra, sükkünü bulacaksınız; daha sakin ve daha temiz bir hayata yeniden başlayacaksınız. Bense, sizin hatıranda, bir müphem ve uzak epizottan başka bir şey olmayacağım.

"Valter'le buluşup onunla konuştuğunu biliyorum. Valter, o dilin varamıyacağı kadar korkunç harekete onu benim sevkettiğimi söylemiştir. Sen de benden dehşet duymuşsunuzdur.

"Ben sana söylese idim - ellerin ellerimde, gözlerin gözlerimde - ben anlatsa idim, belki günahımı hafifletir, o trajik vakada benim şerir olmaktan ziyade zavallı olduğuma seni ikna ederdim.

"Ama, sizinle bir fırtınalı izahı karşılamaya benim cesaretim yok. Bu sonsuz ve anı yorgunluk, bütün izahlardan bütün kasrgalardan sakinlik arzusu bana saldırdı.

"Senin nerede ise döneceğin düşüncesi, benim maksadımı kuvvetlendiriyor, acelelendiriyor.

"Orada, yatak odanda, yastıklarının üstünde benim o kadar defa tahayyül ettiğin yerde, bu akşam benim bulacağsın..

"Ama kapıyı açma daha! Açma! Önce oku! Oku ve anla!
(Devamı var)

6 MAYIS 1940

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebl
1400 Kr.	1 Sene 2800 Kr.
750 "	6 Ay 1500 "
400 "	3 Ay 800 "
150 "	1 Ay 300 "

İlletlerarası posta itihadına dahil miyan memleketler için abone edeli müddet sırasıyla 30, 16, 9, 5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruluk pul ilavesi lazımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Fine Alman

Propagandası

Kendilerinden hergün, gazete ve sigara aldığımız küçük tüccar dükkânlarında Alman propagandasının yeni bir organı satılıyor. Bu mecmuasının ismi Signal'dir. Bu propaganda risalesini eline alanların gözlerine ilk çarpan şey risalenin tab'i, kâğıdı vesairesi için yapıldığı anlaşılın masrafla üzerindeki fiyatın birbirini tutmamasıdır. Bu fiyat, bu tab'a göre, çok ucuza sayılabilir. Şüphelenenler ki, mecmuanın üzerine, propaganda eseri olduğu hissini vermesi için bedava dağıtılmadığından bu fiyat konulmuştur.

Signal mecmuası, muhtelif lisanslar üzerinde ve Almanyada tertip edilip basılan ve sonra da muhtelif memleketlere dağıtılan bir mecmua'dır. İstanbulda da türkçesi satılıyor.

Bu mecmuanın Türk ekfârı üzerinde bir tesiri olacağını zannetmek hatırdır. Bu böyle bir mecmuayı türkçe olarak hazırlayıp Türkiye'ye sokmak suretiyle Alman propagandacıları, şimdiye kadar düştükleri hatalara bir yenisini ilâve etmiş olmaktan başka bir şey yapmış sayılmazlar. Bizim kendimizden ne kadar emin olduğumuzu bizim kadar ve herkes kadar Almanlar da bilirler kanaatindeyiz.

Fakat milli emniyetimiz bakımından almağa mecbur olduğumuz tedbirler üzerinde çok titiz davranmak zureti de, her şeye rağmen aşîkâr.

Alman propagandasının her zaman neyi gözettiği ve hangi esaslara göre hangi usullerle çalıştığı herkesçe de malumdur. Bu sapa ve aykırı hedeflere hizmet edecek propagandanın yapılabileceği yerleri seçmekte Almanyanın isabetli davranmadığını görüyoruz. Eğer bu intihaplarda Alman propagandası isabetli davranıyorsa, propaganda noktasından hiçbir netice alamıyacağı muhakkak olan memleketimizde, bu çeşit hareketlerde ısrar etmezdi.

Hükümetimizden bu yeni propaganda vasıtasını toplatmasını ve memleketi sokulmasını menetmesini temenni ederiz.

Artist Mektebi

Şehrimizdeki yabancı bar artistlerinin, Küçük Sanatlar Kanunu mucibince, işlerine nihayet verilmesi üzerine, bar sahipleri, müesseselerinde çalışacak artist bulamadıkları için sızlanmaya başladılar. Filhakika, hiç olmazsa bir müddet için eğlence yerlerinde bu artistlerin yokluğu hissedilecektir. Fakat bu keyfiyet, yabancı artistlerin memleketimizden çıkarılması ile gösterilen büyük isabet yanında, hiç bir zaman için bir mesele teşkil edemez ve etmemesi de lazımdır. Hükümet, şehrin müzik ve eğlence ihtiyacını nazarı dikkate alarak bunlara ses çikarmamıştır. Fakat bugün vaziyet eskisi gibi değildir. Verilen bu güzel kararın karşısında, barların artist ihtiyaçlarını daha başka ve yerli yollardan temin etmeleri en kestirme ve akla yakın olan yoldur.

Bunun için de artist yetiştirmek için bir mektep açılması fikri ileri sürülmüştür. Filhakika bizde garsonluk ve bar artistliği biraz görenek, biraz da tecrübe sanılan yanlış itiyatların esiri olan bir takım insanların elindedir. Matlûp evsafı haiz garson ve artist yetiştirilmesi, üzerinde durulması icap eden bir mesele olmuştur. Bu işi kim yapacak, böyle bir mektebi kim açacaktır?

Belediye bu işte önyak olabılır kanaatindeyiz. Esasen bar sahipleri de böyle bir teşebbüste kendi hissedilerine düşünmeye hazır olduk. Geçirmeden bu işe başlamak yerinde bir hareket olacaktır. Zaten artık yaz gelmiştir. Gelecek mevsime kadar, şimdiden alınacak tedbirlerle bu ihtiyacı bol bol karşılamak mümkün olacaktır.

HARP CENUBA YAYILIRSA..

Akdenizde Umumi Vaziyet İtalyanın Aleyhindedir

Bugünkü Avrupa harbi cenubu şarkıya sirayet ederse, Akdeniz derhal ön safa geçecek ve bütün nazarlar bu denize çevrilecektir. Çünkü Akdeniz belki de harbin mukadderatını tayine hizmet edecek mühim muharebeler sahne olacaktır.

Daha bugünden Akdenizde alınan tedbirler, ve harbin buralara sirayeti ihtimali, her tarafta büyük ve derin bir alâka uyandırmıştır.

Bu itibarla Akdenizin stratejik vaziyeti üzerine bir göz atmak faydalı olacaktır.

Haritayı tetkik ediniz, Cebeblarıktan girer girmez denizin İspanya sahilllerinden Fransaya doğru uzandığını, sonra İtalyayı çevirerek Yunanistana ve oradan Çanakale Boğazına vardığını görürsünüz. Bu defa boğazlardan başlıyarak sahilleri takip ediniz. Anadolunun girintili çıkıntılı sahilllerinden sonra Suriye ve Filistin dolaşarak Süveyş kanalına, oradan Mısır, Trablus, Tunus, Cezair ve Fasa uzandığını görürsünüz.

Bütün bu sahillerde vaziyeti şüpheli olan yegâne memleket İspanyadır. Bir çok tahminlere göre İspanya bu harpte bitaraf kalarak kendi imarı ile meşgul olmayı tercih edecektir.

Mamafih, bilinemez, mihver devletlerinin İspanyadan istifade etmek isteyeceklerini tabii görmek lazımdır.

Bunun haricinde İtalya ve Trablus Akdenizde tecrit edilmiş bir vaziyettedir. Çünkü bütün diğer Akdeniz devletleri ya müttefiklerin dostu veya müttetikidir.

Akdeniz harbi bir deniz üsleri harbi olacağına göre bu vaziyetin büyük bir ehemmiyeti vardır.

Fakat hesaba alınması lazım gelen vaziyet, yalnız sahillerin vaziyeti değil, aynı zamanda Akdenize serpilmiş olan adaların da vaziyetidir.

Evvelâ Garbi Akdenizi tetkik edelim:

Garptan şarka doğru giderken İspanyanın elinde bulunan Balear adalarına tesadüf olunur. Bu adalar Fransa ile Şimali Afrika arasındaki deniz yollarını kontrolü altında bulundurulur. Bu adaların mütemadiyen şunun bunun eline geçmiş olması bu stratejik ehemmiyeti göstermeye kâfidir. Nitekim son İspanya harbi esnasında Fransayı en ziyade endişeye düşüren şey bu adaların İtalyanın eline geçmesi ihtimali olmuştur.

Bundan sonra Fransızların elindeki Korsika adası gelir, burada üç deniz üssü vardır.

İtalyanın Sardinia adası bu adanın dokuz mil mesafesindedir. Burada da İtalyanların biri şimalde, ikisi cenupta olmak üzere üç deniz üssü mevcuttur.

Bu iki adada da külliyyetli miktarda tayyare vardır ve Akdenizde başlayacak bir harpte bu iki adanın stratejik ehemmiyeti fevkalâde büyüktür.

Daha ilerde Akdenizin ortasında Malta, Sicilya ve Pantelaria adalar gelir. Sicilya ile Afrikanın sahilleri arasında 75 millik bir genişlik mevcuttur. Burası Akdenizin belkemiğidir. Bu boğaza hâkim olan donanma gerek Garbi, gerek şarkî Akdenizi kontrolü altında bulundurabilir. Bu boğazın ortasında da İtalyanın Pantelaria adası bulunur. Evvelâ Sicilyanın ehemmiyetini tebarüz ettirelim: Bu adanın tepelerinden Maltayı görebilirsiniz. A-

radaki mesafe 70 müldir. Burasının fevkalâde müstahkem olduğu da herkesçe malumdur. Bu bakımdan Sicilya adasının taarruza müsait bir vaziyeti vardır.

Maltaya gelince, Habeş harbinden sonra, İngilizler burasını modern teçhizatla takviye etmişlerdir. İtalyanların taarruzunda hayli zarar görebilir, fakat İtalyayı fena halde hırpalayacağı da şüphesizdir.

Pantelaria adası hakkındaki bilgimiz bu kadar kuvvetli değildir. Hattâ 1935 ten evvel bu adayı bilenler pek azdı. Evvelce burası canlilerin sürüldüğü yerdi. LLmanı dar olduğu için büyük gemilerin yanmasına müsait değildir. Fakat denizaltı gemileri için güzel bir barınma yeri olduğu muhakkaktır. İtalya dört senedenberi bu adayı tahkim ile meşguldür. Adanın tepesindeki gölleri de birer hava üssü haline getirmiştir.

Akdenizde harp patlarsa ismi en çok geçecek adalardan biri budur.

Şarkî Akdenizdeki adalara gelince, bunların adedi pek çoktur. Bunların mühim bir kısmı Yunanistana aittir. Ve en mühimmi Korfu adasıdır. İngiliz donanması bu adayı elinde bulundurmakla Adriyatik ağzına hâkim olabilir.

Yunanlıların elinde bulunan Girid adası Akdenizin anahtarı gibidir. Bu adaya sahip olan donanma Şarkî Akdenize hâkim sayılır. Giridin Suda limanı herhangi bir havada donanmanın sığınmasına müsaittir.

Rodos adası 12 ada, Akdeniz harbinde en mühim rolü oynayacak yerlerdir. İtalyanlar bu adaların tahkimine büyük ehemmiyet vermişlerdir. Rodos'da, Leros'da kuvvetli deniz üsleri vücude getirmişlerdir. İtalyanın ayrıca Rodosta mühim miktarda askeri kuvvet bulundurduğu da şâyidir. Bu ada Akdeniz harbinde çok mühim rol oynayacaktır.

Bunlardan maada Yunanlıların elinde Sumatra ve Limni, Türkiye'nin elinde Bozcaada ve İmroz adaları vardır. Bu adalar boğazın metahaline hâkimdirler. Bu adalar da hayli müstahkemdirler.

Bu adaların ehemmiyeti müttefik donanmaları için Şarkî Akdenizde kuvvetli birer deniz üssü vazifesini görmeğe namzet oluşturdular.

Akdenizde stratejik mevzileri böylece gözden geçirdikten sonra, bu denizde vukuu muhtemel bir harp karşısında sevkülceyy vaziyetinin ne olabileceğini tetkik edebiliriz.

Bir defa İtalya Akdenize hâkim olmadıkça Afrika sahillerini kaybetmeğe mahkûmdur. Binaenaleyh İtalyanın ilk işi Trablus ve Bingazi ile temasını muhafaza edebilmek olacaktır. İtalya karadan Tunus ve Mısır üzerine de yürümek isteyebilir. Fakat Tunus harbe hazır bir vaziyettedir ve Mısır yürüyecek İtalyan kuvvetlerini arkadan vurabilir.

İtalyanın hava kuvvetleri, Trablus, On iki adalar ve İtalyadan Maltayı ve İskenderiyeyi mütemadiyen izaç etmeğe çalışacaktır. Çünkü bütün müttefik donanmaları deniz üsleri İtalyan tayyarelerinin erişebileceği mesafededir.

Fakat Fransız donanması Akdenizin garp, İngiliz donanması da şark kısmının müdafasını üzerine almıştır. Bu iki donanmanın ve müttefiklerinin yardımıyla müttefikler İtalyayı Akdenizde kımıldamayacak hale getirebilirler. İki ateş arasında kalacak olan İtalyan donanması hiçbir iş yapamadan çekilmeğe mecbur olacaktır. Şimal denizinde yapılan tecrübe ise denizaltı gemilerinin büyük harp gemilerine karşı müessir bir rol oynamadığını göstermiştir. Onun için Akdenizde vaziyet İtalyanın aleyhindedir ve İtalyanın harbe giremeyeşinin sebeplerinden biri de budur.

GÖRÜŞLER

On Altı Suale On Altı Cevap

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Bir kariyeriz imzalı, bir mektubun sahibi kadın meseleleri hakkında yazdığı bir mektupta, benimle hemfikir olmadığını söylüyor. hulâsa olarak iddialarını aşağıdaki 16 madde ile izah ediyor:

1 — Kadının çalışması içtimai bir zaruret değildir. Muzir ve tehlikelidir. Cemiyetin âhengini bozar.

2 — Kadın yaradılış itibarıyla erkekle müsavi değildir.

3 — Cenabıhak kadını erkeğin himayesine tevdi etmiştir.

4 — Kadın meslek hayatında erkek gibi muvaffak olamaz.

5 — Kimse ne kadın doktora, ne kadın avukata işini emniyet edemiyor.

6 — Kadın çalıştığı parayı tuvalet lüksüne sarfettiği için aile bütçesine yarımı olmuyor.

7 — Hariçte teması neticesinde yüzü gözü açılıp yüksek duygularını kaybediyor, zevcelik ve analık gibi en mühim vazifelerini ihmal ediyor.

8 — Zaruret yüzünden çalışanların adedi çok azdır.

9 — İşçi kadını evinize işe davet ediniz, gelmez. Çünkü gayesi orada erkek arkadaşlarıyla güllüp eğlenmektir.

10 — Kadının esas vazifesi aile kurmaktır. Ortada bir nüfus meselesi vardır. Gürbüz çocuk yetiştirmek için bilgi ve malûmat lazımdır.

11 — Bir kadın iyi bir ev kadını olmak için dışardaki işlerle uğraşmamalıdır.

12 — Genç ve güzel bir kadının erkekler arasında çalışması tehlikelidir. Ateşle barut bir arada durmaz.

13 — Zamanımızda kadın ahlâkı daha ziyade düşüktür. Şimdi kadın süsü düşkün, manevî hislerle alâkasını kesmiş, yalnız maddiyata tapan, şüh, fetan bir mahlûk olmuştur.

14 — Erkeklerle fazla teması, poker vesileleri, birçok ailelerin bozulmasına sebep oluyor. Salon hayatı buna pek müsait bir sahnedir. (Nezih aile toplantıları mevzuumuz haricindedir.)

15 — Bugün kadın ailenin iktisadi ve içtimai derterle alâkadâr değildir. O, yalnız kuvaferinden terziye, terziyen baloya, ve plaja koşmağa hevesli bir kukludur. Çocuklar her an tehlikeye maruz biçare yolculardır. Böyle bir ailede yetişen çocuktan cemiyete ne fayda gelir?

16 — Bu, asrılık ve medeniyet değildir.

Bu 16 sualin her biri ayrı bir makale mevzuu olmasına rağmen, bu küçükçük sütunda kısaca cevaplarını vereceğim.

1 — Kadının çalışması içtimai bir zarurettir. Bugünkü medeni cemiyetlerin tekâmülü istihsale dayanır. İstihsal unsurları az, istihsal kuvvetleri organize edilmemiş, istihsal âletleri iptidai bir cemiyet, tekâmül seyriinde sirtüstü düşmeğe mahkûmdur. Kadın da istihsalı çoğaltan bir unsurdur, cemiyetin yarısını meflûz bir hadde terketmek, o cemiyetin tekâmülüne hıyanet etmektir. Kaldı ki, kadını hayata sürükleyen en büyük âmil iktisadi zarurettir.

2 — Kadın yaradılış itibarıyla değil, fizyoloji bakımından erkekten zayıftır. Kadının dimağı kabiliyeti, bugünkü fennin kabul ettiği, hayatı bir çok misallerinin ispat ettiği bir davadır. Kadın hayata giriyorsa, erkekle pehlivanlık güreşine girmiyor.

3 — Cenabıhak kadını erkeğin himayesine havale ettiğini hiçbir kitabı mukaddeste yazmamıştır. Kadını, erkeğin himayesine veren çünkü cemiyetlerin kanunlarıdır. Bugün kadını erkekle müsavi olmak hakkını hayatta olduğu kadar, kanunlarla da kazanmıştır. Bazı memleketlerde erkeğin egoizmi ve cemiyetin kanunları ve şartları onu henüz bu vaziyette kurtarmamışsa, cemiyetin içtimai tekâmülde geri kaldığına delildir.

4 — Kadın meslek hayatında erkekek kadar muvaffak oluyor. Avrupa cemiyetlerinde kadınlara oynadığı rolü, ve kazandığı muvaffakiyeti yakından tetkik ederseniz, önünüzdeki küçükçük bir ekalliyete bakarak hüküm verdiğinizizi anlarsınız. Bugün bizdeki bu küçük ekalliyet içinde de erkekek kadar muvaffak olanlar vardır.

5 — Meslek kadınına hiç kimse emniyet edemiyorsa, bunda kadının hayata erkekten sonra girmiş olması âmilidir. Kadın kabiliyetini kabul ettirinceye kadar mücadele edecektir.

6 — Kadın, kazandığı parayı tuvaletine sarfediyor, aile bütçesine yardım etmiyorsa, bu şahsi bir kururudur. Aile bir hayat ortaklığıdır. Her iki taraf ta kabiliyeti nisbetinde, kazancı nisbetinde ailenin refah ve saadetine mesuldür. Kadına ailedeki müsavati temin eden de budur.

7 — Hariçte teması, kadının iş hayatındaki teması ise, iş hayatına girmiyen kadın da hariçte temastadır. Kafes ve harem kalkmıştır. Yüksek duygular, temiz ve samimi bir aşk ise, bunun iş hayatında mı, bu hava-

tin dışında, muhtelif eğlence muhteliflerinde mi, daha çok bozulduğu şüphelidir. Kanaatime, ikinci muhtelif daha tehlikelidir. Çalışan kadın, zevcelik ve analık vazifelerini, lüks muhteliflerde yaşayan kadınlardan daha fazla mı ihmal ediyor? İkincisi, daha çok vârittir. Çalışan kadının muzazereti vardır, ötekisinin yoktur. Bu Çalışan kadının bu vazifesini, teşkilâtlar yapmak suretiyle kolaylaştırmak cemiyetin vazifesidir.

8 — Zaruret yüzünden çalışanların adedi çoktur. Devlet istatistiklerine göz atarsanız, köylerde ve fabrikalarda çalışan kadınlar büyük bir ekseriyet teşkil ederler. Zevki için çalışan kadınların miktarı azdır.

9 — İşçi kadınlarının evlerde hizmet etmemesi sebep, erkek arkadaşlarıyla güllüp eğlenmek olduğunu söylerken, hayatınızda bir defa fabrika kapısından girmediginize hükmetmek lâzım. Bu kadınların, bu iş müesseselerinde ne şartlar altında çalıştıklarını, güllüp eğlenmeğe değil, teneffüse bile imkânları olmadığını yakından bilseniz, bu iğrenç ithamı yaparken vicdanınız sizi rahatsız ederdi. Evlerde hizmetçi olarak çalıştırılan kadınların uğradıkları feci âkibetler, fabrikada çalışanlardan çok daha feci, çok daha alçakcasınadır.

10 — Kadının nesli çoğaltması tabii bir fonksiyondur. Nüfusu çoğaltmak için bilgi ve malûmat lâzım, evlerde oturan kadınların yüzde kaçını fenni çocuk bakımından haberdardır? Hizmetçiler ve dadılar e. linde büyüyen çocuklar mı, annelerinin bilgi ve malûmatından istifade ediyorlar?

11 — Kadının esas vazifesi iyi bir ev kadını olmak değildir. Bugünkü şartlar, kadına bu vazifeyi esas olarak kabul etmiştir. Kadın da erkek gibi, her şeyden evvel istihsal unsuru, cemiyetin terakki ve tealisile mükellef bir uzvudur; ne erkeğin, ne de cemiyetin ev işlerini görmeğe memur ettiği usak değildir. Kadına fikri, imi hayatta yükselmek, cemiyete muhtelif şekillerde faydalı olmak imkânlarını vermek lazımdır.

12 — Kadını erkeğin içtimai telâkkileri, irade kabiliyetleri zayıf olan yerlerde bazı karışıklıklar çıkması muhtemeldir. Genç ve güzel bir kadın için, sabahtan akşama kâserâzâz gezmek, eğlence için her satı bulmak mümkün olan bir y. bu karışıklıklar daha çok çıkmaz. Cinsi terbiyesi, cinsi morali, cinsi karakteri kuvvetli bir kadın için bu tehlikeler daha azdır. Cinsi terbiye ve karakter de kafes arkasında değil hayat içinde kazanılır. Kaldı ki, temiz bir aşk, ne iş hayatında çalışan ne de evinde oturan bir kadın için ayıp değildir. Ayıp olan, aşkı menfaate âlet etmek, fuhuş yapmaktır.

13 — Eski zamanlardaki kadınlara ahlâk seviyesi daha mı yüksekti, belli değildir. Hareme kilitlenmiş hariç teması olmayan bu mahlûk o zaman da hayata salıvereselerdi, ce. haleti yüzünden daha düşük bir seviyeye düşmeyecek miydi?.. Kuşullı çayırında fiort eden, evinde neferi veya seyisile sevişen kadınlara hanım ninenelerimizden hâlâ masal gibi dinleriz. Ahlâk seviyesi, harem seviyesi demek değildir. Hayatta beraber yaşayan kadınlara erkeğin arkadaş olabilemesi seviyesidir. Bu seviye de ancak hayatta yükselir.

14 — Salon hayatının birçok aile facialarına sebep olduğu muhakkaktır. Gününü, gecesini; kumar masallarında, balolarda, eğlence yerlerinde geçirmekten başka fonksiyon'u olmayan bir kadının ve erkeğin, çok bayağı bir ahlâk seviyesine düşmesi gayet tabiidir. En büyük ahlâksızlıklar, tufeyli unsurlardan çıkar. Hayatta çalışma gibi, yaratma, gibi, yükselme gibi yüksek idealleri olan kadın ve erkek, ahlâken de yükselme imkânlarına sahiptirler.

15 — Bugün ailede kadın, yani bahsettiginiz sosyete kadını hakikaten bir kukludur. Fakat görüyorsunuz ya, bu kadın çalışan kadın değildir. Sizin müdafaa ettiğiniz kadındır. Bu ailede yetişen çocukların zıyan olması da tabiidir. O halde bozukluk kadının çalışmasından ileri gelmiyor demek. Çalışmayan kadın iktisaden cemiyetin sırtında geçiren bir tufeyli olduğu gibi, analık vazifesi yapmaması itibarıyla da zararlıdır. Çalışan kadınlara çocukların himaye edecek müesseseler yapmala, bu zararın önüne geçilebilir. Fakat salonda yaşayan kadının morali, ni, çocuğunu, ailenin âhengini, istediğini bütün içtimai faziletleri nasi ise, bunun iş hayatında mı, bu hava-

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

KUZU NEDEN LEZZETLİDİR ?

Bir kuzunun koyun olup ta daha bol et vermesini beklemeyen onu körpe körpe yemek — ekonomic bakımından — haylice büyük israf olduğundan, eski zaman adamları Hidrellez gününden önce kuzu eti yenilmesini hoş görmezlerdi... Fakat insanların keyfi, memleketin ekonomisini düşüncesinden her vakit üstün olduğundan, bahar mevsiminde kuzu etine çok rağbet göstermek daha sonraki mevsimlerde etin pahaya çıkmasına meydan vermek olduğu kimsenin hatırına gelmez...

Bu mütalâa, tabii, Hidrellez günü için değildir. Bugün kuzu eti, hattâ bütün kuzudan pişirilmiş kuzu eti yemek pek eskiden kalmış bir âdetimizdir. Buna da kimse bir şey diyemez. Haftada iki gün et yerine, balık yemeğe taraftar olanlar bile, bugün kuzu eti yemek isterler.

Kuzu etine bizde, her yerden fazla rağbet edilmesine sebep, şüphesiz, onun çok lezzetli olmasındandır. Kuzu etinin koyun etinden daha lezzetli olması, acaba nedenidir?

Bir kere gençliğinden. Yenilen hayvanlardan hemen hepsinin gençliğinde eti, yaşlandıktan sonra daha lezzetli olur. Çünkü genç hayvanın vücudunda jelâtin çok bulunur. Bu da paça yer gibi insana lezzetli gelir... Fakat kuzu etinin lop tarafları da jelâtsiz olduğundan, gene koyunun lop taraflarından daha lezzetlidir.

Buna da sebep, koyunun adalelerindeki yağ nisbetinin koyunun adalelerindeki yağ nisbetinden yüksek olmasıdır. Koyun etinin adalelerindeki yağ yüzde 11 olduğunda, kuzu etinin adalelerinde yüzde 20 nisbetine çıkar. Yağın, yemeğe lezzet verdiğini de bizim alaturka ahlâkların en büyük ustalıkları, çok yağlı pişirmekte olması ispat eder. Zaten yağın yemeğe lezzet vermesi, kimyaca da anlaşılacak şeydir, çünkü yağda, tahl

bir madde olan, gliserin vardır.

Koyun etine kuzu eti arasında lezzet farkı başka hiçbir hayvan körpesi ile kartı arasında bulunmaz. Meselâ dana, sığırın körpesi demek olduğu halde, onun adalelerindeki yağ, kart sığırın adalelerindeki yağdan ancak yüzde bir fazla olduğundan, dana ile sığır arasındaki fark, kuzu ile koyun arasındaki lezzet farkından daha azdır.

Kuzu etinin omuz tarafı but tarafından daha yağlı olduğu için, kuzunun omuzları, butlarından hem daha lezzetli gelir, hem de — yağ daha çok kalori verdiği için — daha ziyade besler.

Fakat madenleri bakımından aksinedir: But tarafının madenleri omuz tarafındakilerden daha ziyadedir. Şu halde kuzu etinin hem besleyici, hem de koruyucu hassalarından istifade etmek için, hem omuz tarafından, hem de but tarafından yemek en doğrusudur. Kuzu etindeki madenlerin en mühimmi yüzde 0,42 miligram nisbetinde bulunan bakır madenidir. Bu maden hücrelerin teneffüs etmelerine yaradığından, kuzu etine bahar mevsiminde çokça rağbet edilmesi, bir de, bundan dolayı olsa gerektir. Bu nisbette bakır, başka hiçbir hayvanın etinde bulunamaz.

Vitaminlerine gelince, kuzu etinin lop taraflarında ancak B1 vitamininden yüzde 50 ölçü bulunur. Bu da sinirlerin muvazenesine hizmet ettiğinden, bakır madenle birlikte insana ferahlık verecek bir şeydir... Vitamin bakımından kuzunun böbreklerle karaciğeri daha değerlidir: Böbreklerinde yüzde 1160 ölçü A vitamini, karaciğerinde yüzde 20 ölçü D vitamini bulunur. Bunların biri çocukların büyümesine, öteki kemiklerinin düzgün olmasına hizmet ettiğinden, Hidrellez günü yieceğiniz kuzu dolmasını böbreklerle karaciğerini çocuklara yedirdirseniz, isabet etmiş olursunuz.

NORVEÇ HARBİNDEN ALINACAK DERSLER

(Başı 1 incede)

zımdır. Şimdi bitirilecekleri muhafaza ederek vaziyetlerini kurtaracaklarını zanneden bitiriciler bu tecrübeden ders almalıdırlar.

Şimal harbinde müttefikleri muvaffakiyetsizliğe sevkeden ikinci sebep de, Almanların daha evvelden hazırlanarak Norveç ve Danimarkayı 24 saat zarfında işgal etmeleridir.

Yani bu işgal içinde teşebbüs Almanlara bırakılmış, müttefikler Almanyanın arkasından giderek yapılan tecavüzü tamir etmişlerdir.

Bunaenaleyh alınacak ikinci ders şudur: İlk teşebbüsü Almanlara bırakmamak lazımdır. Harpte teşebbüs kimde ise muvaffakiyet onundur. Müttefikler ötedenberi teşebbüsü daima Almanyaya bırakmışlardır. Daima arkadan gitmişler, fakat geç kaldıkları için emrivakileri kabule mecbur olmuşlardır. Bugün Akdeniz, de ve Balkanlarda da yine teşebbüsün Almanya ve İtalya tarafından yapılmasını beklemek, yine Şimal tecrübesinin tekrarrüne maruz kalmak demektir. Mademki, Almanyanın Balkanlara ineceği iddia ediliyor, mademki İtalyanın Almanlarla birlikte hareket edeceği hakkında malumat sahibi olduğumuzu sanıyoruz; o halde Almanya ve İtalyanın taarruzile meydana çıkacak tehlikeyi karşılamak ve önlemek için şimdiden müttefiklerin teşebbüsü ele almaları ve bu defa da ilk darbeyi vurmak fırsatını Almanlara bırakmamaları lazımdır.

Şimalde müttefiklerin muvaffakiyetsizliğini tahlil ederken, bütün kabahati İngiltere ve Fransanın üzerine yüklemek doğru değildir. Onlar Norveç gayri müsaite şartlar içinde yardıma koşmaya mecbur olmuşlardır. Ona rağmen Alman donanmasının mühim zayıf verdirmişlerdir. Uzak mesafeden gelmelerine rağmen İngiliz tayyareleri Norveçte mühim roller oynamışlardır. Şüphesiz ki, Norveç tehlikeyi vaktinde haber vermiş, müttefiklerin yardımına işte, bu vesileyle istemiş olsaydı ve müttefikler Norveçin hava ve deniz üslerini Almanlardan evvel işgal etmiş bulunsalardı, Almanlar Norveç işgal edemez, hattâ işgale de girişemezlerdi.

İnün için, geçen gün görüştüğüm ile Açılın dediği gibi: Norveç harbi gerek müttefikleri, gerek bitiricileri uyanık olmalıydı. Yardım eden bir âmil olmalıydı.

Baruthanede İnfilâk

Newyork, 5 (A.A.) — Carney "New Jersey" de bir Baruthane, vuku bulan bir infilâk neticesinde harap olmuştur. Hâdisenin bir suikast eseri olduğu zannedilmektedir.

kurtaracağı?

16 — Bunun asrılık ve medenilik olduğunu iddia eden yok. Bilâkis, bugünkü medeniyetin en bozuk tarafı bu salon, ve onun yaşadığı hayatı. Aileyi temiz gayesinden uzaklaştıran da odur. Fakat çalışan kadın değil. Kadın da erkek gibi, bu cemiyetin unsurudur. Bu cemiyetin içinde müşterek vazifeleri ve müşterek hakları vardır. Her hak, bir emek mukabilidir. Evinin işine bakmayan, çocuğuna bakmayan, aile bütçesinde yalnız müştereklik gibi, hem allede, hem de cemiyette bir tufeyli olarak yaşayan kadının, vazifesi olmadığı gibi, hakkı da yoktur. Aileyi bozan da budur. Fakat hak tevzi edilirken, bu kadın her hakka sahip olmuştur. Çalışan kadın hem evle, hem çocuğa, hem işle meşgul iken, çeşit çeşit emek sarfedenken, hayattan en az nasip alan, ötekisi hiçbir emek sarfetmediği halde, her hakkı alanıdır. Çalışan kadın bu şartlar dahilinde iyi bir anne ve ev kadını olamıyorsa, bu tabii değil midir? Kadını bundan fazla nasıl istismar edebiliriz? Bütün bu şikâyetlerin merkezini sikleti neden iş kadınıdır da, bu tufeyli kadın değildir? Salon kadınından şikâyet ediyor, sonra çalışan kadını da isten çekip birer salon kadını yapmaya çalışıyorsunuz! Diyeceksiniz ki, evlerinde oturup çocuklarına bakınlar, ne işe gitsinler, ne de solonda kumar oynasınlar...

İyi amma, bütçesi iki kişiyi geçin diremeyen bir ailede altı tane de çocuk varsa, önelere konacak sıcak bir çorba değil, peynirle ekmeğe tek yoksun, bu kadının evde oturması mı gülbüz coenk, ve bol nüfus yetiştirir. ceektir? Kadının çalışması bir fantezi değil, iktisadi ve letimati bir zaruret... Bundan ötesi, tekâmülü ve hayatın seyrini durduramayan lâfuzîzaftır

Kartaldaki Facia

Gelinin anası, bütün köy halkını teessüre düşüren kazanın tafsilatını anlatıyor

Evvelki gece saat 12.30 da Kartalın Samandra nahiyesine bağlı Kurnalı köyünde 6 kişinin ölümü, 11 kişinin ağır, 4 kişinin hafif yaralanması ile neticelenen bir infilâk hâdisesi olmuştur.

Dün vaka mahallinde tahkikat yapan bir arkadaşımızın topladığı malumata göre, vaka şöyle cereyan etmiştir:

Aynı köy halkından Ahmet kızı 19 yaşında Münevver İlyas isminde bir genç bundan altı ay evvel birbirleri ile nişanlanmışlardır. Nihayet, geçen hafta içinde düğüne başlanmış, Cumartesi akşamı da kına gecesi merasimi yapılmış kararlaştırılmıştır. Fakat köyde, bütün köy halkının bir araya toplanmasına müsait bir yer bulunmadığından bu eğlence İlyas Münevver'e ait geniş samanlıkta yapılmış düşünülür, buna her iki tarafın da muvafakat etmesi üzerine akşam saat yediden itibaren 60 hâdise ibaret olan bütün köyün kadın ve çocukları burada toplanmaya başlamışlardır.

Bu civardaki köylerde kına gecesi saz çalınması ve gençlerin bir araya toplanıp içki içmeleri âdet olduğundan kadınlardan sesi güzel olanlar yalnız türküler söyleyip daire çalmak suretile eğlenmeğe ve bir taraftan da Münevver'in eline kınalar yakmağa başlamışlardır. Saat dokuzda doğru burası o kadar kalabalıklaşmıştır ki, çocuklardan bir mahalde tavan arasına benzer bir mahalde oturtulmaları icap etmiştir.

Bomba patlıyor

Burada oturan Hasan oğlu 9 yaşında Sabahattin ile arkadaşı 12 yaşında Mevlüt gece saat 12.30 da uykuları geldiğini söyleyerek ağlaşmaya başlamışlardır. Bunun üzerine çocuk buldukları mahalden indirilerek tam annelerinin yanına getirilecekleri sırada müthiş bir infilâk olmuş, samanlık ta temelinden sarıldığı gibi direklerde asılı duran petrol lâmbaları yere devrilmiş ve ortalık zifiri bir karanlığa beraber kesif bir duman içinde kalmıştır.

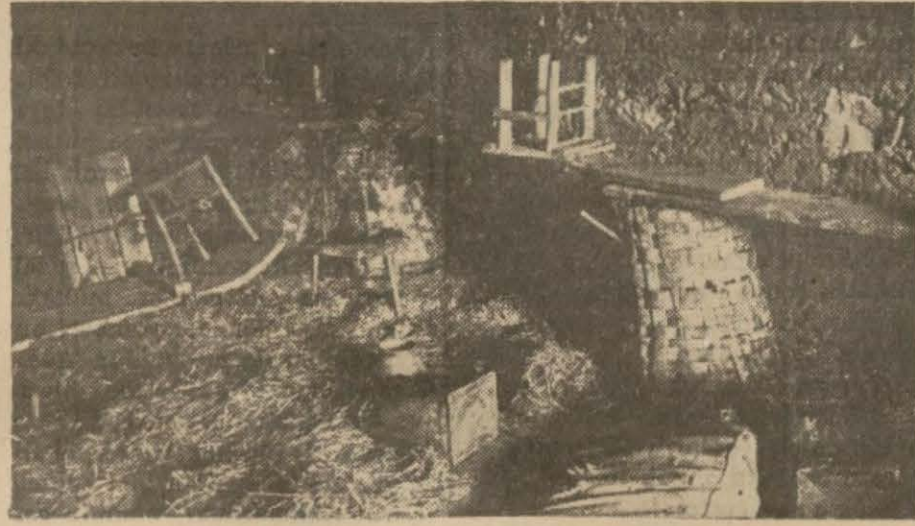
Biraz evvel genç köy kızlarının yanık şarkılar okuyarak eğlendikleri ve davetilerini eğlendirdikleri samanlık bir anda acı iniltiler, ahlal ve oflarla bir felâket sahnesi halini almıştır.

Kurnalı küçük bir köy olduğundan jandarma karakolu yoktur. Bunun için köylülerden Hüseyin isminde birisi bir ata binerek Kartala gelmiş, vakadan hükümeti haberdar etmiştir. Kaymakam Bahir Öztrak, gece saat 2.30 da müddeiumumi ile Kartal, Üsküdar ve Kadıköy hükümet doktorlarını ve onlara yardım etmeleri için iki ebevi refakatine alarak jandarma kumandanı Şevki Atayla birlikte otomobile Kurna köyüne hareket etmiştir. Ayrıca iki doktorla Kartal sıhhiye memurunun ve iki hasta nakliye otomobilinin süratle Kurna köyüne gönderilmesi de temin edilmiştir.

Yaralılar hastahaneye kaldırılıyor

Kaymakam ve doktorlar hâdises mahalline geldikleri zaman 5 kişinin vücudunun tamamen parça parça olarak öldüklerini, 12 kişinin de çok tehlikeli surette yaralı olduklarını görmüşler, birkaç dakika sonra arkalarından gelen hasta nakliye otomobilleri ile bunları Haydarpaşa Nümune hastanesine sevk etmişlerdir. Ayrıca dört hafif yaralının müdavati da köyde yapılmış ve evlerinde tedavi altına alınmışlardır.

Gün gece geç vakte kadar devam eden tahkikat neticesinde hâdisenin evvelce tahmin edildiği gibi bir kasit eseri değil, bir kaza olduğu anlaşılmıştır. Çünkü İlyasın köyde hiçbir

İnfilâkten vukubulduğu samanlığın iç manzarası

Kaymakam, Müddeiumumi ve Jandarma kumandanı gelinle damadın hâdises hakkında verdikleri izahatı dinliyorlar

düşmanı yoktur. Ve Münevver de şimdiye kadar başka hiçbir kimsede istememiştir. Esasen İlyas köyün obandir. Ve Münevver de kendi halinde, sessiz bir kızcağızdır.

Henüz elde kati bir delil olmamakla beraber, hâdisenin tarzi cereyanından vakanın şu suretle vuku bulunduğu anlaşılmaktadır:

Tavan arasında oturan çocuklardan Sabahattin, orada eskiden kalma bir bomba bulmuştur. Onun ne olduğunu bilmediği için bulunduğu mahalden inerek annesinin yanına geleceği sırada bomba elinden düşmüş ve derhal ateş almıştır. Sabahattin ile o sırada yanında bulunan arkadaşı Mevlütün vücutlarının parça parça olması bu kanaati teyit etmektedir.

Bombanın parçaları bulundu

Nitekim dün vaka mahalline giden vilâyet jandarma kumandanı Ziya, hâdises yerinde yaptığı tetkikat neticesinde bombanın bazı demir aksamları bulunmuş ve bunun bir İngiliz el bombası olduğunu tesbit etmiştir. Hattâ köylülerden birkaç kişi bombanın parçalarını görünce, bunlardan birçoğunu kendilerinin de bulduklarını, fakat bir zarar vermemesi için kuyuya attıklarını söylemişlerdir. Bu vaziyette varılan netice, bu bombaların işgal senelerine ait olduğu ve o zaman şu veya bu şekilde samanlığın tavan arasına konmuş olduğudur.

Evvelki gece sabaha karşı hasta, neye kaldırılan 12 ağır yaralının Nazif kızı 65 yaşında Sıdika dün akşam doğru Nümune hastanesinde ölmüştür. Bu suretle ölü adedi altıya varmıştır. Hastaneden aldığımız malumata göre, diğer yaralıların da sıhhi vaziyetleri şimdilik ağır ve tehlikelidir.

Hâdisede ölenler ve yaralananlar şunlardır:

ÖLENLER: İbrahim kızı 21 yaşında Huriye, Hasan oğlu 9 yaşında Sabahattin, İsmail oğlu 12 yaşında Mevlüt Süleyman oğlu 9 yaşında Sudi, Bayram oğlu 12 yaşında İhya, Nazif kızı 65 yaşında Sıdika.

Ağır yaralılar: Nuri kızı 58 yaşında

Da Hatice, Bayram kızı 13 yaşında Melâhat 18 yaşında Mehmet, 9 yaşında Suat, 40 yaşında Şerife, 34 yaşında Şükriye, 14 yaşında Muhsine, 44 yaşında Zehra ve kızı 6 yaşında Müşerref, 10 yaşında Ziya, 15 yaşında Nusret.

Hafif yaralılar da İlyas, Alâeddin, Hasane ve Abdullah olarak dört kişiden ibarettir. Damat, gelin ve annesi hâdiseden salimen kurtulmuşlardır.

Kartal kaymakamının sözleri

Kartal kaymakamı Bahir Öztrak, dün geç vakit kendisi ile görüşen bir arkadaşımıza şu izahatı vermiştir:

"Hâdises, bugün bazı gazetelere aktettiği şekilde, bir suikast eseri değildir. Münevverin hiçbir erkekle alakası olmadığı gibi, İlyas ta kendi halinde bir çobandır. Ve dün gece köyde yabancı hiç kimsenin bulunmadığı da tesbit edilmiştir. Hâdisenin bir kaza eseri olduğu muhakkaktır.

"Gece saat 3 de uykudan uyandı. rıldım ve derhal Kurnalığa koştum. Vaka yerine vardıkdan 10 dakika sonra da yaralılar yola çıkarılmış, yaralı hafif olanların müdavatları yapılmış bulunuyordu.

Hâdisede ne gelin ve ne de güveyinin burunlarının bile kanamamış olduğuna göre, bunun birçok emsali gibi Umumi Harbin bir yadigarı olduğu muhakkaktır. 22 senedenberi birçok yerlerde bu gibi hâdiselere tesadüf ediyoruz."

Mürebtilik Varsına Uymayan Cezalar

Maarif Vekâleti, hususi mekteplerde çalışan bazı öğretmenlerin talebelere karşı talimatnamele uymıyacak ve mürebtilik varfına sığmayacak şekilde eza vermelerini doğru bulmamış ve bu hususta bir tamim neşretmiştir. Bu tamimde, bu gibi muallimlerin şiddetle takibata maruz kalacakları bildirilmektedir.

Yunan Hududunda Tahşidat Yaptığımız Dair Haberler Yalandır

(Başı 1 incede)

temaslar hakkında şu haberi veriyor: İngilterenin Ankara büyük elçisi Sir Hughe Knatchbull - Hugessen, Bulgar kralı tarafından kabul edilmiş ve İngilterenin Sofya elçisinin tertip ettiği kabul resminde, Bulgar Başvekil, Hariciye ve Harbiye Nazırları ile görüşmelerde bulunmuştur.

Siyasi mahfiller, bu münasebetle İngiliz veyahut İngilterenin müttefik kıtalarının Bulgaristandan muhtemel mürru meselesine alakadar sondajlar yapılmış olmasını müstabab görmemektedir.

Vaziyetin bu inkısaftı karşısında, efkârı umumiye sakin kalmakta devam eylemektedir.

ROMANYADA

Yeni alınan emniyet tedbirleri

Bükreş, 5 (A.A.) — Tunanın Kernavoda köprüsü, üzerindeki münakaleti herhangi bir sabotaj hareketinin önüne geçmek üzere, geceleri, her cins geminin geçmesi yasak edilmiştir.

Diğer taraftan, Romanya hükümeti, geceleyin Tuna üzerinde seyrisefaini menetmiştir.

Salâhiyetli Rumen mahafilinde söylendiğine göre, Romanyadaki ec-

neblerin ikametine müteallik ol, tedbirler, sıkı surette tatbik edilmiştir. Fakat İngiliz ve Alman tebsinin, toplu bir halde tevki ve haricine çıkarılması mevzuu bu his değildir.

YUNANISTANDA

Yunan kralı Makedonyada

Atina, 5 (A.A.) — Kral, Myrina Çayağı simendiferinin küşat resminde hazır bulunmak üzere dün akşam Makedonyaya hareket etmiştir. Kral, hareketinden evvel Metaksası kabul eylemiştir

Neşrolunan bir emirname ile sulp veya mayi halindeki mahrukatta ve bunların bilhassa evlerdeki banyo veya sair hususi hizmetlerde istimalinde tahdidat ihdas etmiştir.

YUGOSLAVYADA

Alman seyyahı kabul edilmiyor

Belgrat, 5 (Hususi) — Yugoslavya hükümeti, 2000 Alman seyyahını yazı Yugoslavyanın Adriyatik sahilinde geçirmeleri hakkındaki Alman talebini reddetmiştir. Hükümet, bu muntakaya yalnız kadın ve çocukları kabul edebileceğini bildirmiştir.

Norveçte Şiddetli Harp

(Başı 1 incede)

rise geçmek niyetindeyim ve oradan da, mücadeleye devam etmek üzere Norveç döneceğim."

Koht, bundan sonra Alman istilâsına takaddüm eden hâdiseleri tekrarlamış ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

"Almanyanın memleketimize hücumunun çok evvel hazırlanmış olduğu hakkındaki kanaatimizi hiçbir şey değiştiremez. Garp devletleri, Norveç Alman tazyikinden kurtarmayı kendilerine bir namus meselesi yapmışlardır."

Norveçte son vaziyet

Norveçteki hareket hakkında İngiliz harbiye nezaretinin tebliği şudur:

"Harekâtın devam etmekte olduğu Narvik'te işare değer yeni bir şey yoktur. Yalnız düşman mahdut hava faaliyetinde bulunmuştur."

Stokholmden alman haberlere göre, Narvik muntakasında şiddetli çarpışmalar vukubulmaktadır. Bu civarda Almanlar adım adım geri püskürtülmektedirler. Liman tenha denilebilecek vaziyettedir. Almanların sahil boyunca tahşüt ettikleri anlaşılmaktadır. Narvikin karadan ve denizden şiddetli bir bombardımanına başlanmıştır.

Son Vaziyet Karşısında

(Başı 1 incede)

rarını vermeğe sevkeden şeyin ne olduğunu pek iyi anlayamadığını yazmaktadır. Bu gazete diyor ki:

"Eğer bu manevranın hedefi Akdenizde bir taarruz hareketi ise, bu takdirde Fransa ve İngiltere, bu manevranın çok tehlikeli olduğunu, zira İtalyanın her ihtimale karşı hazır, hem de tamamen hazır olduğunu unutmamalıdır."

Messegero gazetesi, İngiliz filosunun Akdenizde tecemmüü hedefi ne olursa olsun, İtalyanın hayatı menfaatlerini her şey pahasına müdafaa hususundaki kati azmini asla değiştirmeyeceğini söyleyerek diyor ki: "Müttefiklerin kararı, İtalyayı hiç bir surette korkutamaz. Fakat eğer bu tecemmü bir taarruza başlamak maksadile yapılmışsa, İtalyanın mukabelesi seri ve müessir olacak, bu da müttefikleri, çok ağır mağlubiyete uğratacaktır.

Diğer taraftan, aynı gazete, dünyayı korkutmak ve telâsa düşürmek maksadile İngiliz matbuatı tarafından yapılan manevralardan bahsediyor. Eğer Büyük Britanya, Daily Telegraph gazetesinin inandırmak istediği gibi, bir tek top atmadan İtalyayı Akdenizde böğmek istiyorsa, bu takdirde bu plân İtalyan topları tarafından mahvedilecektir.

Giornale gazetesi: "Büyük Britanyanın İtalyayı ve Yugoslavyayı istihdad eden ve News Chronicle tarafından işfa edilen harpcu maksatları, İngilterenin Balkanlardaki maksatlarını sızlemeye matuftur" divor.

tâbi tutulduğu haber veriliyor.

Cenupta, Ester vadisinde Norveç çeteleri ile Almanlar arasında birçok çarpışmalar olmuştur. Norveçliler Osterdal'da düşmana mühim zayıf verdirmişlerdir. Norveçlilerin elinde bulunan Rörsoş bu sabah Almanlar tarafından şiddetle bombardıman edilmiştir. Müteakiben Alman kıtaat şehre girmişlerdir. Tayyareler şehre yedi infilâk bombası atmışlardır.

Fransız askeri mahafiline göre Norveçteki müttefik kuvvetlerin y niden tahşidi hâdisesi bir şekillenmeye başlamıştır. Norveç başkumandanlığı ile Alman başkumandanlığı arasında bir mütareke aktolunmadığı temin edilmektedir. Böyle bir mütarekenin akdi hakkındaki şayialar münferit vaziyette kalmış bazı Norveç müfrezelerinin düşmanla mahalli mahiyette bir anlaşma yapmalarından ileri gelmektedir.

İşveçten gelen bir habere göre, Almanlar vapur ve tayyarelerle Norveç muntazaman asker sevkine devam ediyorlar. Her gün birçok şilpeler yüklü olarak Şimale doğru gitmekte ve bunların bir müddet sonra boş olarak döndükleri görülmektedir.

Norveç mütecillerini ve Norveçte bulunan İngiliz sivillerini hamil üş Norveç vapuru, bugün şimali İskoçya limanlarına gelmiştir. Müteciler arasında kadınlar ve çocuklar da vardır.

Almanlar Namsos'a girdiler

Bugünkü Alman tebliği, Alman kıtaatının Namsos'a girdiğini bildiriyor. Tebliğde deniliyor ki:

"Tayyarelerle takviye edilmiş büyük düşman kuvvetleri, Narvikin şimalinde mevzilerimize, mükerrer taarruzlarda bulunmuşlardır. Bu taarruzlar, Alman harf tayyarelerinin yardımıyla püskürtülmüştür. Steinkjenden Trondheim şimaline kadar kıtaatımız, şimale doğru ilerlemektedir. Namsos ve Groeg alınmıştır. Bu muntakadaki Norveç kıtaları kumandanı, kayıtlı ve sarıms teslim olmuştur. Andersnesin cenubu şarkisinde Lesjarko tayyare karargahında, yamış 20 İngiliz tayyare bulunmuştur. Reoroş ve Trysil çivarında araziyi temizlemektedir. Bir Alman tayyaresi benzinsizlikten yere inmeğe mecbur olmuştur. Müteaddit hafif harp sefinesi Norveç kıtaat ve takviye sevkini temin için dokuz nisanndanberi faaliyete geçmiştir bulunuyordu. Bu gemiler, düşman tahletbahirlerine ve harp gemilerinin cenahat tahdidine karşı vazifelerini tamamen yapmışlardır.

"Mayın tarama gemileri, karakol gemileri, tahletbahirler, avcı ve keşif tayyareleri, 9 nisanndanberi 23 düşman tahletbahirini imha etmişlerdir."

Alman tayyarelerinin bir İngiliz saffiharp zırhlısını batırdıkları hakkındaki Alman iddiası, Londrada da hayal mahsulü addedilmektedir.

Norveçin talebi üzerine İsveç hükümeti, Almanyadaki Norveç menfaatlerinin himayesini deruhte etmiştir. Mısırdaki Norveç Genel Konsolosu da vazifesine devam ettiğini bildirmiş ve Norveç istilâ denler tarafından yapılacak Oku tebliği tanımamasını Mısır hükümetinden talen etmiştir.

ÇOCUK SAYFASI

Bilmece - Bulmaca
Resim Müsabakası
KUPONU
6 MAYIS

İSTE BUNU BİLMİYORDUM!

Heykel Yapanlar Heykel Yıkanlar

Diktatörlerin sözünden dışarı çıkarmayan Almanlar, yeryüzünün medeni insanlarını esir etmek için büyük adamların heykellerini parçalayıp top tüfek yapıyorlar. Halbuki, başka memleketlerde hayvanların bile güzel heykelleri yapıyor. Resmini gördüğümüz hayvan, çok süt verme biriciliğini kazandığı için, heykeli yapılmıştır.

Seyyah Yengeçler

Yengeçler de, güvercinler gibi, çok gezerler. Bu hayvanların yirmi otuz kilometre gezdikten sonra, tekrar eski yerlerine geldikleri görülmüştür.

Öğretmen Diyor ki

Şehirlerin de bir tarihi vardır. Bu hafta size, devlet merkezi olan Vanğton şehriden bahsedelim.

Vaşington şehriden evvel, Amerika Birleşik devletleri Cumhuriyetinin umumi kongreleri — bir amanlar İsviçrede olduğu gibi — ra ile, muhtelif merkezlerde toplanırdı. 1785 de, Cümhurreisi Vaşington, gördüğü lüzum üzerine, yamalı bir devlet merkezi bulunmasına karar verdi. Fakat on üç cümhuriyet te, kendi şehirlerinin devlet merkezi olmasını istiyordu. Nihayet, bundan tam 150 sene evvel, yepyeni bir şehrin kurulmasına karar verildi. Bu şehir, 70 mil karelik bir saha üzerinde kurulacak ve kendisine, çok sevilen, millet babası Vaşingtonun adı verilecekti.

Şehre başlanırken, evvelâ, be yaz saray adı verilen Cümhurreisi evi, sonra da, meclis binası yapılmıştır.

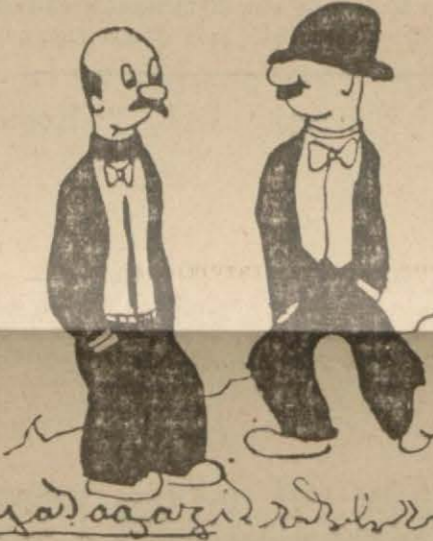
İlk zamanlar, şehirde, ancak 3000 kişi vardı. Bunların iki yüzü memur, binden fazlası da, ağır işlerde çalıştırılan zencilerdi. Bugün, Vaşingtonda, 600 bin kişi oturmaktadır. Bu nüfusun yarısı kadardı, memurlarla aileleridir. Beş bin kadar da, gazeteci, sinemacı ve muhtelif sefirlikler memuru vardır. Şehir, yalnız bir politika şehridir. Burada dünyanın bütün siyaset işleri konuşulur ve her sene, en aşağı iki milyon turist, şehne ve Beyaz Sarayı gezmeğe gelirler.

EYEVİ Mİ, HAYIR MI

Şu sualleri okur okumaz kısaca EVET, yahut HAYIR deyiniz:

- 1 — 1914 — 18 Büyük Harbinden sonra, Rusyadan ayrılarak, istiklâl kazanan devletler beşi bulur mu?
 - 2 — Polonya, bu harpten evvel müstakil mi idi?
 - 3 — Mısır ehramları yüz tane var mıdır?
 - 4 — Mısırın en büyük ehramı yapılah beş bin sene oluyor mu?
 - 5 — Bu ehramı yapmak için çalışanlar yüz bini bumuş mudur?
 - 6 — Yirmi beş yaşından sonra miyopluk artar mı?
 - 7 — Çok tuzlu suların balıkları, tuzu az suların balıklarından daha mı lezzetlidir?
 - 8 — Erkek kıvrık koyunu dışından daha az mı lezzetlidir?
- Bunların cevapları haftaya verilecektir.

HAYDI GÜLELİM

— Nasıl, yeni aldığım şapkayı beğendin mi?
— Beğendim ama, çok ufak. Biraz daha büyük alsaydın da, yüzünü de örtseydi.

Bakırköy ortaokulu 2-A dan Yaşagazi tarafından gönderilmiştir.

Niçin Denizi Hatırlıyor

— Beni görünce denizi hatırlıyorsunuz değil mi?
— Evet!
— Gözlerim mavi olduğu için mi?

— Hayır, sizi görünce midem bulanıyor da ondan.

Büyük Adam Doğmazmış

— Sizin memlekette doğmuş büyük adamlar var mı?
— Hayır! Bizim memlekette yalnız küçükler doğar!

Hikâye:

DİLENCİ HIRSIZ

— Bir okuyucumuz tarafından gönderilmiştir —
Köyün çok sevimli bir ihtiyarı idi. Her sabah kazma küreğini omuzlayıp doğruca tarlaya gider, akşama kadar yorulmak bilmeden güneşin altında çalışırdı. Birçok zevki akşam dönüştü köy çocuklarının etrafını alarak "Hasan Baba" nasılsın diye sevinip bağışmalarını idi. O hepsine ayrı, ayrı hediyeler verir, gönüllerini hoş ederdi. Hele küçük Ahmedin evladı gibi severdi. Sekiz yaşında olan bu küçük çocuk çok zeki ve ateşliydi. Babası Bay Murat köyün ileri gelenlerinden genç, mert bir insandı. Bir kaç aydanberi askerliğini yapmak üzere şehirde bulunuyor, karısıyla biricik çocuğunu ihtiyar babasına bırakarak askerliğini büyük bir zevkle yapıyordu.

Bir gece küçük Ahmedin uykusu kaçmış, yavaş, yavaş yatağından çıkarak büyük babasının odasına gitmek istemişti. Usulca oda kapısına ilerlerken dışarda bir pıtırda işitti. Zeki çocuk, kulak kesildi. Bu gürültünün büyük babasının ayak seslerine benzediğini hissetti. Tekrar yatağına binip gürültü etmek vesilesile kendini yere attı. Bu sırada kulaklarına şu sözler geldi:

— Aman uyandılar, kaçalım, yarın gece gelir bu eşyaları alırız!
Annesi Ahmedin sahiden düşüğünü zannederek telaş gösterdi. Fakat Ahmet, ne bir yerim acıdı demiş, ne de duyduğu şeylerden bahsetmişti.

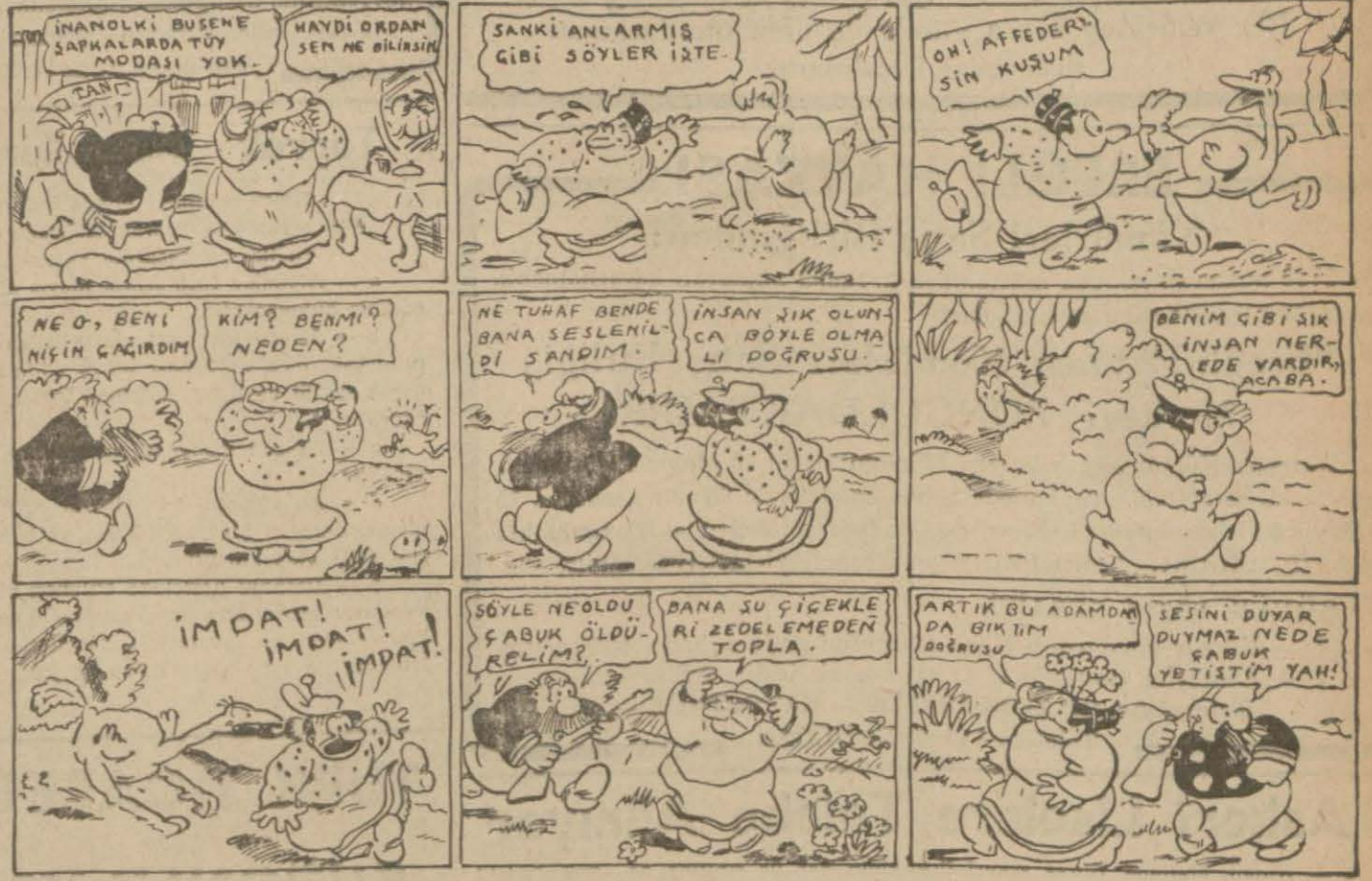
Sabah Ahmet kapı önünde oynarken pis kıyafetli bir adam yanına yaklaştı. Cocuktan bir dilim ekmeği istedi. Zeki Ahmet gece annesini korkutmamak için işitip sakladığı bu sesi hemen tanıdı. Ekmeği getirmeğe koştu, pencere arkasına gizlenerek onda şüphe uyandıran bu fena bakışlı adamı gözletledi. Adam evin her tarafını araştırıyordu. Çocuk bir şey olmamış gibi gelerek bir dilim ekmeği getirdi.

O akşam Hasan Baba, Ahmedin çok neşesiz gördü. Yüzünde büyük bir yorgunluk ve tasa vardı. Nihayet Hasan Babanın yanına sokulmuş ona mahzun bakışlarla her şeyi anlatmıştı.

Hasan Baba:
— Korkma yavrum, ben bu gece o alçakların cezasını veririm, dedi. Küçük çocuk:
— Onlar iki kişidir, sen bir: ben de sana yardım etsem olmaz mı? diye cevap verdi.

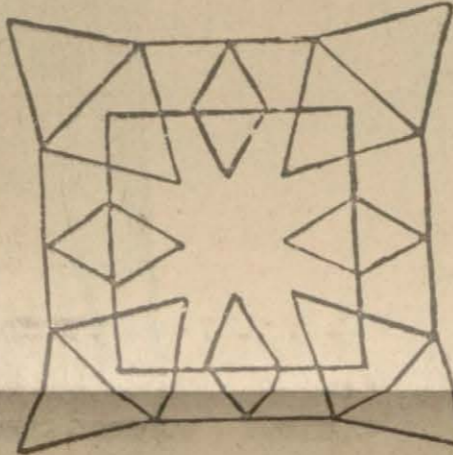
Çocuğun bu cesaret ve metaneti Hasan Babayı daha ziyade harekete getirmiş ve o gece hırsızı tutup polise teslim etmişti.

Tolkay Yöney

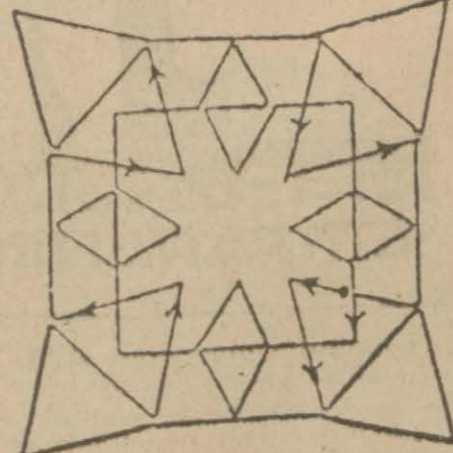
EĞLENCELİ Oyunlar

Çiz

Bu şekli, tek çizgi halinde, kalemle hiç kaldırmadan çizersiniz.

Nasıl Çizebilirsiniz?

Bu şekil size, yukardaki şeklin nasıl çizilebileceğini gösteriyor.

Ne Dersiniz: Niçin, Nasıl

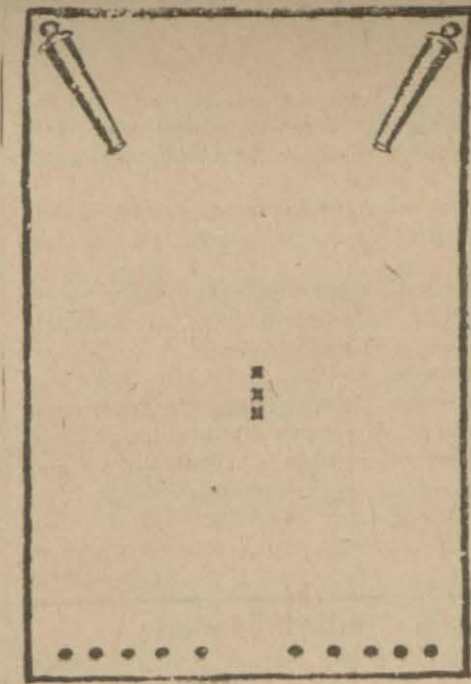
Şu soruların her birine hemen cevap verebilir misiniz?

- 1 — İçi mayı dolu bir kaba mendilimi soktum. Mendil ıslanmadı. Niçin?
- 2 — Bir masanın üstünde, içi su dolu bir bardak var. Bardağa da, masaya da elimi sürmeden bu suyu boşalttım. Bu nasıl olur?
- 3 — Yine bir bardak su var. Bu su dolu bardağı tersine çevirdiğim halde, suyu dökülmedi. Ne dersiniz?

Çizebilir misiniz?

Her kenarı sekiz santim o'lan 64 santimetre karelik bir şekil var. Bunu, beş kısma bölmek lâzım. Bu beş parçadan dördünün hem biçimleri, hem de sath ölçüleri aynı olacaktır. Beşinci parçanın sath ölçüsü, bütün şeklin sath ölçüsünün yarısı edecektir. Bu şekli çizin vanebilir misiniz?

BİLMECE BULMACA

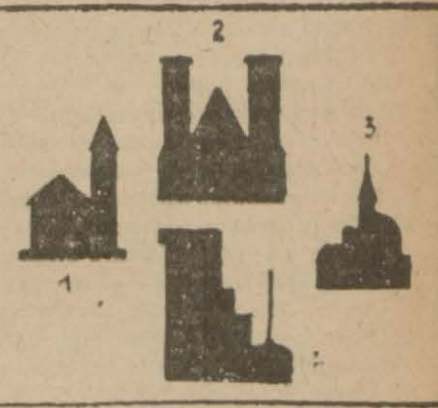

- 1 — Buradaki her iki topun ağzlarından çıkacak olan mermilerin takip edeceği istikameti dümdüz çizerseniz; her iki doğru çizgi, ortadaki X işaretli üç noktadan hangisi üzerinde birbirlerini keserler?
 - 2 — Topların mermilerinden her biri, yukardaki beşer noktadan hangilerine rastlayacaktır.
- BULANLARDAN YİRMİ BEŞ KİŞİYE MUHTELİF HEDİYELER VERİLECEKTİR.**
Bilmecede kazananları yarınki TAN'da okuyunuz.

Siyahlar mı Beyazlar mı?

Söyleyin: Burada siyahlar mı çok yer kaplıyor, beyazlar mı? Cetvelle Ölçmeden Söyle

Bu dört resmin hangisi yüksek, hangisi alçaktır.

Beş Cümle Yazınız

Şu üç seri kelimeden, birer tanesini alarak, üçer kelimeli beş cümle yapınız. Birinci seri: Hırsız, karga, camcı, kedi, çocuk. İkinci seri: Dalda, camı, düdüğü, eti, damda. Üçüncü seri: Yakalandı, çaldı, kırdı, taktı, uyuyor.. Geri hiçbir kelime artırmayacaktır.

Dört Kelime Yazınız

İşte size beş kelime: — Suç, gar, kasa, et, kare. — Bu, beş kelimenin bütün harflerile bir çalgı ve üç kuş adı yazınız!

TAN'ın Resim Müsabakası:

Ne Olmak İstiyorum?

Her çocuk büyüyünce bir şey olmak ister. Kimi doktor, kimi mühendis, kimi asker, kimi ressam, kimi berber, kimi başka bir şey olmayı kurar.

Büyüyünce ne olmak istiyorsunuz? Bu olmak istediğiniz şeyi anlatan bir resim yapınız. Resmi kuponla beraber bize gönderiniz. Yaptığınız resim, çocuk sayfamızda basılacaktır. Siz bir de güzel hediye vereceğiz.

Resminizin gazetede basıldığını görür görmez derhal müracaat ederek hediyemizi alınız. Resimleri çini mürekkebi ile yaparsanız iyi olur!

Bu SAYIMIZDA RESİMLERİ BASILARAK HEDİYE KAZANANLAR.

- 155 — Davutpaşa ortaokulu 3-B de Aysel Gül • 156 — Kırklareli ortaokulu 331 Halit Baykut • 157 — Gelenbevi ortaokulu 3-A da Ejder Varansu • 158 — Galatasaray lisesi 110 Erdal Kutluğ • 159 — Edremit Cümhuriyet okulu 186 Rifat • 160 — Üsküdar İmrahor No. 90 İzzet Baykara • 161 — Çağaloğlu erkek ortaokulu 68 Mehmet Fındık • 162 — İstanbul Ankara caddesi No. 38/1 Sıtkı Şenvernel • 163 — Ankara, Yenışehir, Yiğitkoşun sokak No. 14 Ülker Arkaç • 164 — Niğantas, High School R. S. Gerece

HEDİYELERİMİZ PAZARTESİ, PERŞEMBE GÜNLERİ VERİLMEKTEDİR. İSTANBULDA OTURMIYANLARINKİ POSTA İLE GÖNDERİLECEKTİR.

Shirley On Bir Yaşında

Dünyanın en meşhur yıldızlarından biri olan küçük Shirley Temple, en çok mektup atanlardan biridir. Bir günde aldığı mektupların sayısı, iki bin bulmaktadır. Bu işle, Shirley'in adamları meşgul olur. Fakat onlar da, geçen hafta, bu mektuplarla baş edemeyecek hale gelmişlerdir. Çünkü, 23 nisanda bu küçük yıldız on bir yaşına girmiş bulunuyordu. Kendisine gelen mektuplar da, misil misile artmıştı. Shirley, hemen kollarını sıvamış, o da adamlarile beraber, dünyanın dört bucağından gelen mektuplarını harıl harıl okumağa başlamıştır. Çünkü, kendisi, ana dili kadar, fransızca, ve italyanca bilmekte en çapraşık yazıları büyük bir kolaylıkla okumaktadır.

RADYOLİN

İle Sabah, Öğle ve Akşam
Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman
dişlerinizi fırçalayınız.

EREĞLİ HAVZASI

Kömürleri Satış Birliğinden:

3780 numaralı kanuna müsteniden 2/12899 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararına göre teşekkül eden

"Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliği," Merkezi ZONGULDAKTADIR

Birlikten Kömür almak isteyen Müstehliklerin 15 Mayıs 1940 tarihi- ne kadar İstanbulda Tophanede İskele caddesinde 28 numarada ve 15 Mayıs 1940 tarihinden itibaren de doğrudan doğruya Zonguldağda SATIŞ BİRLİĞİ MERKEZİNE müracaat eylemeleri lazımdır.

KÖMÜR SATIŞ ŞERAHİ:

- 1 — Kömür alıcılarının Kömür bedelini peşinen ödemeleri şarttır.
- 2 — Kömürler Havzada F. O. B. olarak teslim edilecektir.

Telgraf Adresi: ZONGULDAK — SATIKÖMÜR —

Telefon: 145 ZONGULDAK

Askerî Liselere Talebe Alınıyor

- 1 — Kuleli, Maltepe, Bursa askerî liselerinin her üç sınıfına da önümüzdeki haziran içinde başlanacak olan 940 - 941 ders yılı için talebe alınacaktır.
 - 2 — Alınacak talebelerin öz Türk ırkından olması kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhi muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında da kazanması şarttır.
 - 3 — Bir sene tahsili terkedener yaşını büyümüş ve küçültmüş olanlar kendi okullarının sınıf geçme sınavında ipka veya bütünlüme kalanlar yaşları boyaları ve ağırlıkları talimattaki hadlere uygun olmayanlar askerî okullara alınmazlar.
 - 4 — İsteklilerin şimdi okumakta oldukları mekteplerdeki tahsillerine devam etmekle beraber 10 Nisandan itibaren bulundukları yerlerdeki askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartları müracaat yollarını öğrenmeleri ve buna göre de kaydı kabul kâğıtlarını en geç 30 Mayıs 1940 a kadar tamamlamaları lazımdır.
 - 5 — İsteklilerin sınıf geçme vesikaları hazırında buldukları okullardan askerî liselere celbedilecek ve bütünlüme kalmadan sınıf geçmeler seçme sınavına çağırılacaktır.
- Askerî İse II ve III sınıflara girmeğe muvaffak olanların 940 yılı kampları teride askerî okullarda yapılacaktır.
- 6 — Askerî orta okullarla Müzik sanat ve karagedikli erbas hazırlama orta okullarının kaydı kabul şartları ve zamanları ayrıca ilân edilecektir. (2521)

HAVA OKULU KOMUTANLIĞINDAN:

- Hava Okulları talimatının 86 maddesinde yazılı şartları haiz istekliler:
- Dilek kâğıdı ve vesikaları ile Temmuz başlangıcından Ağustos sonuna kadar okula baş vururlar. Okulun bulunduğu yerin dışında bulunanlar dilek kâğıtları ile vesikalarını posta ile okula gönderirler ve alacakları karşılığa göre hareket ederler.
- Madde 86 — Hava okulu gedikli kısmına girme şartları şunlardır:
- A) Türk olacak.
 - B) Orta mektep (Lise sekizinci sınıf) tahsilini bitirmiş, en az 17 ve en çok 20 yaşında olmak. Evli bulunmamak.
 - C) Sıhhi vaziyeti uçuculukta ve uçuş işlerinde kullanılmaya elverişli olduğuna dair mütehassısları tamam olan bir hastanede sıhhat heyeti raporu olmak. Boy 1,65 den aşağı olmayacaktır.
- Dışarıda bulunanlar:
- Buldukları yerin askerlik şubesine müracaatla muayeneye gönderilirler. Tam teşkilâtli sıhhi heyet bulunan yerlerde o yerin en büyük kumandanına müracaatla muayeneye gönderilirler.
- D) Ahlakî sağlam olduğuna ve hiçbir surette suçlu ve mahkûm olmadığına dair bulunduğu yerin emniyet müdürlüğünden veya polis amirliğinden tasdikli vesika göstermek.
 - E) Okula alınacak okuyucular, Gedikli Erbaşlar hakkındaki 2505 sayılı kanun mucibince muamele göreceklarini, mektebi bitirdiklerinde 12 yıl müddetle Hava Gedikli Erbaş olarak vazife göreceklarini taahhüt etmek.
 - F) Okula yapılacak seçme imtihanında ka zanmak.
 - H) İstekli adedi çok veya imtihanını kazananlar alınacak miktardan fazla olursa bunların içinden Riyaziye bilgileri daha iyi ve yabancı dil bilenler yenilir. Hava Okulları okuyucuları askerî liseler okuyucuları gibi yedirilir ve giydirilir. Kitap ve diğer ders için lazım olanlar parasız verilir.
 - V) Hava okullarına kabul edilenlerden birinci sınıfı muvaffakiyetle bitirenler arasından, kabiliyetlerine göre, uçucu, makinist, telsiz, fotoğrafçı, atış ve bombardımancılığa ayrılırlar. (1586) (3279)

Topkapı - Maltepe Askerî Lisesi Müdürlüğünden:

Topkapı - Maltepe askerî lisesi için 108 lira ücretli bir tabibe ihtiyaç vardır. İsteklilerin mektebe müracaatları. (3596)

Ereğli Kömürleri İşletmesi KÖMÜR SATIŞ ŞUBESİNDEN:

Ereğli Kömürleri İşletmesi Kömür Satış Şubesinin bilümmü mevcudat, teahhüdât ve matlûbatı bütün hukuk ve vecaibiyle 3780 numaralı kanuna müsteniden 2/12899 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararı hükmüne göre teşkil edilen

"Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliği," ne devredilmiş olduğundan alâkadarların her türlü işleri için 15 Mayıs 1940 tarihinden itibaren Merkezi ZONGULDAKTA bulunacak olan Adı geçen Satış birliğine müracaat etmeleri.

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

Halen sahipleri elinde bulunan 1939 ve daha evvelki seneler mahsulü afyonların Toprak Mahsulleri Ofisince aşağıdaki şartlarla ve peşin para ile mübayaasına karar verilmiştir.

- a — Afyonlar 1940 senesi Mayıs nihayetine kadar İstanbul deposuna teslim edilmiş bulunacaktır.
- b — Bu müddet zarfında getirilen afyon depoya giriş sırasıyla muayeneye tâbi tutulacak, ince ve kabası tefrik edildikten sonra usulü dairesinde numunesi alınarak tahlili ve bunu müteakip tartısı ve katı tesellümü yapılarak bedelleri ödenecektir.
- c — Hükemî muayene neticesinde mağşuş bulunan afyonlar mübayaaya edilmeyecektir.
- d — Bu afyonlar için takdir edilen kıymet ince toplanmış olanların beher morfin derecesi (40) kırk kuruş ve kaba toplanmış olanların beher morfin derecesi (30) otuz kuruştur.
- e — İstanbul haricinde bulunan mütevasıt veya zürra ellerinde bulunan afyonlarını bizzat İstanbula getirmedikleri takdirde afyonlarının iptidat ve katı teslim ve tesellüm muamelesi, bedellerinin tahsil için noterden musaddak bir vekâletname ile İstanbulda münasip göreceklarleri bir mutemedî vekil tayin edebilirler. (3620)

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş. KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

HER AYIN BİRİNDE
GİT · PARANIN · FAİZİNİ · AL

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

2740.61 lira keşifli birinci Şirürji kliniği inşaat kısmı tadilatı 20-5-1940 günü saat 16 da rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin en az bir taahhütte 2000 liralık bu işe benzer iş yaptığuna dair İstanbul vilâyetinden ihaleden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 940 yılına ait ticaret odası vesikası ve 206 liralık muvakkat teminat makbuzlarıyla gelmeleri. Keşif, şartname ve mukavele projesi hergün rektörlükte görülür. (3584)

Balsamin kanzuk müstahzaratı

BALSAMİN Kremleri - BALSAMİN Güzellik eksiri -
BALSAMİN Rimelleri - BALSAMİN Pudraları -
BALSAMİN Rujuarı - FARD BALSAMİN.
En kibar mahfillerin kullandıkları ve bütün dünyaca
tanınmış sıhhi güzellik müstahzaratıdır.

SAĞLAM DIŞLER VE AĞIZ BAKIMI MUTLAKA
RİDA DIŞ SUYU
İLE TEMİN EDİLİR. MUSTAHZARIN MAYI HALİNDE OLMASI DOLAYISILE
DIŞETLERİN EN DERİN YERLERİNE GİREREK ANTİSEPTİK TESİRİNİ YAPAR.

Muhasebeci Aranıyor

Karadeniz sahilinde büyük bir müessesede çalışmak üzere iyi Fransızca bilen tecrübeli bir muhasebe memuruna acilen ihtiyaç vardır. İsteklilerin (A. C.) rumuzıyla İst. 176 posta kutusuna yazmaları.

Nafia Vekâletinden:

29 - 5 - 940 çarşamba günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 3680 İngiliz lirası muhammen bedelli İstanbulda cif teslim şartıyla 20 adet bitüm teshin kazanının pazarlık usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.
Eksiltme şartnamesi ve teferriatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.
Muvakkat teminat eksiltme günündeki kur üzerinden Türk parasına tahvil edilmiş olarak 2490 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre hesap edilerek verilecektir. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15 de mezkûr komisyonunda hazır bulunmaları lazımdır. (3435) (1924)

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Muhammen bedeli	Eb'adı	Düzüne
Lira	13 X 18	200
	18 X 24	100
2540	24 X 30	50
	30 X 40	100
	35.5 X 35.5	40

Radyoloji enstitüsüne yukarıda eb'adları yazılı 5 kalem röntgen filmi 20-5-1940 günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltme ile alınacaktır. İsteklilerin 191 lira muvakkat teminat makbuz ve ticaret odası vesikasını göstermesi lazımdır. Şartname me her gün Rektörlükte görülür. (3507)

İstanbul Belediyesi İlanları

Bebek gazinosu etrafı duvarlarının tanzimi işi 2490 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin B fıkrasına tevfikan pazarlıkla yapılacaktır. Keşif bedeli 576 lira 93 kuruş ve teminatı 86 lira 55 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülür. İhale 8-5-940 Çarşamba günü saat 14 de daimî encümeninde yapılacaktır. Taliplerin teminat makbuz veya mektupları, Fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 940 yılına ait ticaret odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte daimî encümeninde bulunmaları. (3663)

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden

- 1 — 4 şgarî % 97 saf yerli malı ve muhammen bedeli 9125 lira olan 25 ton külçe kuruşun kapalı zarf usulüne satın alınacaktır.
- 2 — Eksiltme 22 - 5 - 940 Çarşamba günü saat 14 de idareimizdeki komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İsteklilerin 684 lira 38 kuruşluk muvakkat teminat ile 2490 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre tahvil edilmiş olarak 2490 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre hesap edilerek verilecektir. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 13 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.
- 4 — Şartname 8-5-940 dan itibaren hergün idareden verilir. (3658)

MOBİLYACILIK SAN'ATI

Beyoğlu İstiklâl caddesindeki bir müessesenin vitrinlerinde teşhir edilmiş olan gayet sık ve mükemmel mobilyalar takdir nazarlarıyla seyredilmektedir. Bu da memleketimizde Avrupa'nın en iyi marangozlarıyla boy ölçüşebilecek derecede üstad ve artistik mobilya amelesinin mevcudiyetine delildir.
Kanaat kesbetmek için BAKER MAĞAZALARININ İstiklâl caddesinde 461 No. mağazasında açtığı yeni mesherini ziyaret etmeniz kâfidir. Cidden hayrette kalacaksınız.

Majik Saç Eksiri

Saçlarınızı dökülmekten, kepeklenmekten korumak için muhakkak Majik saç eksirini kullanınız. Derhal tesirini görürsünüz. Saçları büyütür, köklere yeni hayat verir. Bir tecrübeden sonra neticeye hayret edersiniz.

Millî Piyango İkinci tertip planı

1 İNCİ ÇEKİLİŞ
7 MAYIS
1940

2 İNCİ ÇEKİLİŞ
7 HAZİRAN
1940

3 ÜNCÜ ÇEKİLİŞ
7 TEMMUZ
1940

Sayı	İkramiye	Lira
1	1	80.000
1	1	20.000
1	1	15.000
1	1	10.000
1	1	25.000
5	5.000	50.000
50	10.000	30.000
500	100	20.000
500	100	50.000
5.000	10	300.000
6.059		

TAN Gazetesi

İlan Fiyatları

1 inci sayfa santimi	400
2	250
3	200
4	100
ç sayfalarda	60
Son sayfa	40

Dikkat:

- 1 — 1 santim; gazetenin önce yazısıyla 2 satırdır.
- 2 — İlanların fiyatı gazetenin tek sütünü üzerine hesaplanmıştır.
- 3 — Kahn yazılar da gazetede kapladığı vere göre santimle ölçülür.

Dr. HAFİZ CEMAL

Pazardan maada saat (14.30) kadar 18 e Salı, Cumartesi 12 ye kadar Paşakarava Divanvolu No. 104.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil LÜTFİ DÖRDÜNCÜ
Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş.
Basıldığı yer TAN matbaası